

UCHWAŁA NR XI/155/25
RADY MIASTA OŚWIĘCIM

z dnia 26 lutego 2025 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu za 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) - **Rada Miasta Oświęcim postanawia:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu za 2024 r., jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Piotr Hertig

Załącznik do uchwały Nr XI/155/25

Rady Miasta Oświęcim

z dnia 26 lutego 2025 r.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu za 2024 r.

Luty 2025 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie s. 3
2. Kadra i zasoby lokalowe Ośrodka s. 6
3. Beneficjenci pomocy społecznej i rodzinny wywiad środowiskowy s. 9
4. Kryteria, przesłanki i zakres przyznanych świadczeń pomocy społecznej w 2024 r. s. 10
5. Praca socjalna, w tym specjalistyczna praca socjalna i inne działania wspierające realizowane w roku 2024 s. 16
6. System pomocy osobom bezdomnym s. 24
7. Realizacja programów i projektów s. 29
8. Zadania realizowane przez Ośrodek w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy s. 36
9. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, przyznawanie i wypłata świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, przyznawanie i wypłata dodatku osłonowego, przyznawanie i wypłata bonu energetycznego oraz wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w oparciu o art. 411 ust. 10g ustawy Prawo ochrony środowiska s. 39
10. Realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń wychowawczych, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka określonego ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" s.41
11. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej s. 45

Rozdział 1

Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu został powołany Uchwałą Nr XVIII/81/91 Rady Miejskiej w Oświęcimiu z dnia 18 kwietnia 1991 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu.

Ośrodek działa w oparciu o Statut nadany mu przez Radę Miasta Oświęcim oraz Regulamin Organizacyjny zatwierdzony przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu.

Podstawowym obszarem działalności Ośrodka jest realizacja szeroko rozumianych zadań pomocy społecznej, w tym przede wszystkim wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.). Realizując przedmiotowe zadania Ośrodek przez cały czas podejmuje działania zmierzające do rozwijania nowych form wsparcia, w tym realizuje programy i projekty mające na celu usamodzielnienie i integrację społeczną osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ukierunkowane na rozeznanie potrzeb coraz szerszej grupy mieszkańców miasta wymagających wsparcia usługowego. Dostosowując się w tym względzie do nowych kierunków w obszarze polityki społecznej w roku 2024 miasto Oświęcim przystąpiło do realizacji projektu "Małopolskie centra usług społecznych", którego efektem będzie przekształcenie w roku bieżącym Ośrodka w Centrum Usług Społecznych w Oświęcimiu, co umożliwi szersze działania usługowe zmierzające do zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej.

W roku 2024 obok zadań pomocy społecznej, Ośrodek wykonywał również inne zadania miasta Oświęcim, w tym zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadania te obejmowały:

1) realizację świadczeń rodzinnych, regulowanych ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.),

2) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.),

3) udzielanie pomocy osobom uprawnionym do alimentów, regulowanej ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.),

4) wspieranie rodziny i współfinansowanie pieczy zastępczej, regulowane ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 49),

5) udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Oświęcim, t.j. stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego, które są regulowane ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.),

6) realizację zasiłków dla opiekunów przysługujących osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r., w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo

do świadczenia pielęgnacyjnego, regulowanych ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 246),

7) realizację świadczenia wychowawczego w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1981 ze zm.),

8) przyznawanie i wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka oraz pełnienie koordynacji wsparcia i poradnictwa przez asystenta rodziny, regulowanych ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1829),

9) wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w oparciu o art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.),

10) przeciwdziałanie przemocy domowej, regulowane ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),

11) przeciwdziałanie narkomanii, regulowane ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) ,

12) przeciwdziałanie alkoholizmowi, zgodnie z "Gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim w 2024 roku", stanowiącym załącznik do uchwały Nr LXX/1090/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie: uchwalenia "Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Oświęcim w 2024 roku",

13) gospodarowanie częścią gminnego zasobu mieszkaniowego miasta Oświęcim (Dom Socjalny),

14) koordynowanie organizacją i realizacją prac społecznie użytecznych wykonywanych w ramach podmiotów miejskich,

15) przyznawanie i wypłatę świadczenia pieniężnego podmiotowi, który zapewnił zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy oraz jednorazowego świadczenia pieniężnego obywatelom Ukrainy, o których to świadczeniach była odpowiednio mowa w art. 13 i art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.),

16) przyznawanie i wypłatę dodatku osłonowego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 953),

17) przyznawanie i wypłatę bonu energetycznego na podstawie ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 859 ze zm.),

18) innych zadań, jeżeli ich wykonywanie przez Ośrodek wynika z odrębnych przepisów prawa, jak np. sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletniego obywatela Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (art. 25 ust. 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa /tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 167 ze zm./).

Od wielu lat zakres zadań powierzanych Ośrodkowi ulega ciągłej modyfikacji. To zaś wymaga organizacji nowych zadań, ale także dotychczasowych, w tym ze względu na liczne zmiany w przepisach prawa regulujących ich wykonywanie. Przykładowo od 2020 do 2024 roku zakres ten ulegał następującym modyfikacjom:

- przyjęcie wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej zamierzającej się ubiegać o uzyskanie dofinansowania z NFOŚiGW lub WFOŚiGW, w oparciu o art. 411 ust. 10g ustawy Prawo ochrony środowiska (pkt 9),

- włączenie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (pkt 15 i 18), w zakresie:

- *przyznawania i wypłaty świadczenia pieniężnego podmiotowi, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy oraz jednorazowego świadczenia pieniężnego obywatelom Ukrainy, o których była mowa w art. 13 i art. 31 ustawy,

- *sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletniego obywatela Ukrainy stosownie do regulacji art. 25 ust. 3 ustawy,

- *objęcia obywateli Ukrainy świadczeniami pomocy społecznej oraz świadczeniami rodzinnymi, świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów,

- przyznawanie i wypłata dodatku osłonowego na podstawie ustawy o dodatku osłonowym (pkt 16),

- przyznawanie i wypłata bonu energetycznego na podstawie ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (pkt 17),

- wprowadzenie obowiązku wpisywania w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków informacji w zakresie przyznanych zasiłków celowych z przeznaczeniem na ogrzewanie, o których mowa w art. 39 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto:

- w konsekwencji wprowadzonych stanów zagrożenia epidemicznego i stanu epidemicznego kilkakrotnie wprowadzane były zmiany do przepisów wydłużających ważność orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, od których zależna jest część świadczeń realizowanych przez Ośrodek, co z kolei wymagało prowadzenia wielu postępowań w trybie zasadniczo odmiennym od standardowego wynikającego z przepisów ogólnych regulujących ich przyznawanie,

- ze względu na istotne zmiany przepisów prawa koniecznym było przemodelowanie organizacji zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zakresu obowiązków i procedury działania pracowników socjalnych w tym zakresie,

- nastąpiła zmiana regulacji i organizacji mieszkań dotychczas chronionych na mieszkania treningowe i wspomagane oraz wprowadzenie nowego typu usługi t.j.: usługi sąsiedzkiej.

Poniesione wydatki na funkcjonowanie i realizację zadań Ośrodka w roku 2024 wyniosły 31.812.848,76 zł, w tym 1.239.691,55 zł na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, które są finansowane z Funduszu Pomocy.

Rozdział 2

Kadra i zasoby lokalowe Ośrodka

Kadrę Ośrodka wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowiło 65 pracowników, zatrudnionych w ramach 64,75 etatów, (w tym 3 osoby na zastępstwo) w tym:

* Dyrektor, Zastępca Dyrektora i Główny Księgowy - 3 osoby,

* 35 pracowników Działu Pomocy Środowiskowej, w tym:

a) Główny Specjalista Działu Pomocy Środowiskowej,

b) 17 pracowników I i II Sekcji Terenowych Pracowników Socjalnych, w tym Koordynatorzy Sekcji oraz 1 pracownik zatrudniony na zastępstwo,

c) 10 pracowników Sekcji Pomocy Instytucjonalnej (w skład której wchodzi Dom Socjalny i Schronisko dla osób bezdomnych), w tym Koordynator Sekcji,

d) 7 pracowników Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej, w tym Koordynator Sekcji,

* 9 pracowników Działu Świadczeń Pomocy Społecznej, w tym Kierownik oraz 2 pracowników zatrudnionych na zastępstwo,

* 5 pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych i Spraw Alimentacyjnych, w tym Kierownik,

* 8 pracowników Działu Kadr i Administracji, w tym Kierownik,

* 4 pracowników Działu Finansowo-Księgowego,

* Radca prawny, Inspektor ds. prawnych, IOD - 1 osoba.

W Ośrodku pracuje wyspecjalizowana kadra, która systematycznie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe. W 2024 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w licznych szkoleniach z obszarów wiedzy dotyczących zadań i działalności Ośrodka oraz planowanego przekształcenia placówki w Centrum Usług Społecznych, w tym m.in.:

- w 15 szkoleniach indywidualnych,
- w 9 szkoleniach grupowych, w których łącznie uczestniczyło 40 pracowników,
- w 3 spotkaniach superwizyjnych, w których uczestniczyło łącznie 5 pracowników,
- w comiesięcznych forach dot. zagadnień pomocy społecznej, w których uczestniczyło łącznie 7 osób,
- w szkoleniach z zakresu samoobrony i udzielania pierwszej pomocy, w których uczestniczyło łącznie 21 osób,
- w cyklach szkoleniowych organizowanych przez ROPS w Krakowie, w których wzięło udział łącznie 18 osób,
- w 2 szkoleniach dla pracowników socjalnych współfinansowanych przy pomocy Krajowego Funduszu Szkoleniowego, w których udział wzięło 12 osób,
- w konferencji naukowej, w której uczestniczyło łącznie 6 osób.

Ponadto kadra Ośrodka licznie uczestniczyła w nieodpłatnych webinarium.

Struktura poziomu wykształcenia pracowników Ośrodka kształtuje się na dzień 31 grudnia 2024 r. następująco:

- * 83,08% pracowników Ośrodka posiada wyższe wykształcenie,
- * 15,38% pracowników Ośrodka posiada średnie wykształcenie,
- * 1,54% pozostałe.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. kadra Ośrodka ze względu na poziom doskonalenia zawodowego przedstawia się następująco:

- 7 pracowników Ośrodka ma ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej,
- 9 pracowników Ośrodka ukończyło cykl szkoleniowy z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych,
- 9 pracowników szeroko rozumianej grupy zawodowej pracowników socjalnych posiada ukończoną specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny,
- 2 pracowników Ośrodka ukończyło cykl szkoleniowy - Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - poziom podstawowy,
- 1 pracownik szeroko rozumianej grupy zawodowej pracowników socjalnych posiada studia podyplomowe z zakresu doradztwa zawodowego.

Ponadto:

1 osoba ma ukończone studia doktoranckie w zakresie prawa,

1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu audytu i kontroli w jednostkach sektora finansów publicznych,

1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu zarządzania w administracji publicznej,

1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi,

1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu zarządzania funduszami europejskimi,

1 osoba ma ukończone studia podyplomowe z zakresu ekonomii społecznej.

Specyfika problemów, które występują w środowisku lokalnym, sprawia, że świadczenie pracy socjalnej i realizacja zadań pracownika socjalnego wymaga większej specjalizacji i profesjonalizacji świadczonych usług. Z tych też względów zatrudnieni w Ośrodku pracownicy szeroko rozumianej grupy zawodowej pracowników socjalnych są kierowani do wzięcia udziału w organizowanych przez kierownictwo Ośrodka przedsięwzięciach edukacyjnych, których celem jest podnoszenie kompetencji zawodowych w sposób adekwatny do potrzeb i zmian wynikających z przepisów prawa. Ponadto, stale zmieniający się szeroki i skomplikowany charakter zadań statutowych Ośrodka, w tym zwłaszcza o charakterze urzędniczym, wymaga ciągłego pogłębiania i aktualizacji wiedzy pozostałej kadry Ośrodka, która w tym celu uczestniczy w szkoleniach organizowanych przez pracodawcę. Z powyższych względów zapewnienie właściwej realizacji zadań wymaga odpowiedniego zabezpieczenia środków finansowych na kontynuację dokształcania i podnoszenia kwalifikacji pracowników Ośrodka, jak również na zabezpieczenie wynagrodzeń zapewniających stabilność zatrudnienia w Ośrodku.

W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu prowadził swoją działalność w 4 budynkach (budynek siedziby Ośrodka przy ul. Jana III Sobieskiego 15b, Dom Socjalny, Schronisko dla osób bezdomnych wraz z Ogrzewalnią i Łażnią Miejską, budynek przy ul. Partyzantów 1), przy czym w roku tym pozyskał do dyspozycji dwa kolejne lokale na rozwinięcie swojej działalności. Pierwszy z nich to lokal na ul. Olszewskiego 34, w którym zostanie zorganizowane Centrum Aktywności Lokalnej w związku z planowanym przekształceniem Ośrodka w Centrum Usług Społecznych w Oświęcimiu, a drugi to lokal zajmowany dotychczas przez powiat oświęcimski, leżący w bezpośrednim sąsiedztwie Schroniska dla osób bezdomnych przy ul. Dąbrowskiego 139. Obydwa pozyskane lokale wymagają prac remontowo-adaptacyjnych, dlatego też koniecznym będzie zabezpieczenie na ten cel środków finansowych.

Budynki, w których prowadzona była w roku 2024 działalność Ośrodka są poddawane kontrolom i przeglądom technicznym stosownie do wymagań wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Z uwagi na ich wiek, w miarę posiadanych możliwości finansowych są one modernizowane, jednak pełne ich dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych wymaga znaczących nakładów finansowych, a przy tym ze względu na konstrukcję tych budynków ich dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych w dużym stopniu podlega ograniczeniu. W dalszym ciągu w siedzibie Ośrodka funkcjonuje tyflograficzna tablica informacyjna przeznaczona dla osób niewidzących oraz dzwonek na poręczu z oznaczeniami w języku Brail'a, dzwonki takie znajdują się również przy wejściu do Domu Socjalnego. Ponadto strona internetowa Ośrodka jest także dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Rozdział 3

Beneficjenci pomocy społecznej i rodzinny wywiad środowiskowy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w roku 2024 zapewniał wsparcie mieszkańcom miasta Oświęcim oraz przebywającym na jego terenie obywatelom Ukrainy, których pobyt w RP uznaje się za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wsparciem finansowym, rzeczowym, usługowym oraz pracą socjalną objęto łącznie 1.049 rodzin, w których żyło 1.391 osób.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, poza nielicznymi wyjątkami, następuje w drodze decyzji administracyjnej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, którego celem w myśl regulacji ustawy o pomocy społecznej jest ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin korzystających i ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej. Procedura ta w roku 2024 była również w pełni stosowana do ludności ukraińskiej uprawnionej do korzystania z przedmiotowych świadczeń, która spełniała przesłanki wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu jej pobytu. Zasady przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego reguluje ustawa o pomocy społecznej oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 893 ze zm.)

W roku 2024 pracownicy socjalni Ośrodka prowadzili 2.931 postępowań w sprawach dotyczących świadczeń pomocy społecznej, w których przeprowadzili łącznie 2.796 rodzinnych wywiadów środowiskowych (w tym u osób zobowiązanych, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej). Ponadto pracownicy socjalni tut. Ośrodka realizowali stosownie do regulacji art. 107 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej rodzinne wywiady środowiskowe na rzecz postępowań prowadzonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej z terenu innych gmin. W roku 2024 wywiadów takich sporządzono 62. Należy zaznaczyć, że w roku 2024 podobnie jak w latach poprzednich pracownicy Ośrodka przeprowadzali wywiady środowiskowe także dla innych celów niż przyznanie świadczeń pomocy społecznej. W szczególności dotyczy to postępowań w sprawach potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a także dla celów prowadzonych postępowań w sprawach o przyznanie niektórych rodzajów świadczeń określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Poza prowadzeniem postępowań administracyjnych, pracownicy socjalni często poświęcają znaczną część swojego czasu pracy wspierając osoby nieporadne, niepełnosprawne, które często nie mają rodziny, bądź nie mają wsparcia z jej strony. Pracownicy socjalni są pierwszym kontaktem dla osób bez rodziny w sytuacjach kryzysowych, towarzyszą im w wizytach lekarskich, ustalają wizyty lekarskie u specjalistów lub w placówkach medycznych, w razie konieczności wzywają pogotowie ratunkowe i oczekują na przyjazd służb medycznych, niejednokrotnie ułatwiają komunikację między klientem, a personelem medycznym, jak również towarzyszą beneficjentowi na SOR. Takie działania pracowników socjalnych wymagają szczególnego

zaangażowania, cierpliwości i umiejętności udzielania kompleksowej pomocy. Łączą te obowiązki z innymi zadaniami, co wymaga dużej elastyczności i zarządzania czasem, mają one kluczowe znaczenie dla jakości życia tych osób, które nie posiadają wsparcia ze strony osób bliskich. Działania te często pozostają niezauważone, a są wyjątkowo czasochłonne i ważne dla zapewnienia bezpieczeństwa i wsparcia dla osób potrzebujących.

Rozstrzyganie w sprawach dotyczących świadczeń pomocy społecznej, poza pewnymi wyjątkami określonymi w ustawie, następuje w drodze decyzji administracyjnej. W roku 2024 w sprawach tych wydano łącznie 5.766 decyzji administracyjnych, w tym dla obywateli Ukrainy w związku z regulacją art. 29 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Były to: m.in. decyzje przyznające zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, schronienie, usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania, usługi świadczone w Dziennym Domu Pomocy w Oświęcimiu, posiłki oraz decyzje kierujące do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (ŚDS) oraz decyzje kierujące do DPS, a także ustalające odpłatność i zwrot wydatków za świadczenia pomocy społecznej względem osób zobowiązanych na podstawie przepisów prawa. Wydano ponadto wiele decyzji zmieniających i uchylających powyższe decyzje oraz odmawiających przyznania określonego rodzaju wsparcia z pomocy społecznej. Ponadto w roku 2024 zawarto 7 umów z kolejnymi osobami zobowiązanymi do ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS ich członka rodziny oraz zawarto 4 aneksy do umów już zawartych.

W celu zaspokajania podstawowych potrzeb beneficjentów Ośrodka w zakresie pomocy społecznej w 2024 r. MOPS wydatkował na świadczenia z pomocy społecznej, obejmujące wypłatę zasiłków, uiszczenie składek na ubezpieczenie zdrowotne, zabezpieczenie pobytu w schroniskach, w tym dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz w schronisku dla bezdomnych kobiet, pobyt w DPS, prowadzenie mieszkań treningowych, zabezpieczenie posiłku na łączną kwotę 7.552.967,41 zł (z uwzględnieniem świadczeń pomocy społecznej dla obywateli Ukrainy, ale bez uwzględniania usług świadczonych w i przez DDP oraz ŚDS w Oświęcimiu).

Rozdział 4

Kryteria, przesłanki i zakres przyznanych świadczeń pomocy społecznej w 2024 r.

Zasady przyznawania świadczeń z pomocy społecznej reguluje ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz.1283 ze zm.), zgodnie z którą prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje m.in. w przypadku spełnienia odpowiedniego kryterium dochodowego. W roku sprawozdawczym kryterium uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej w przypadku osoby samotnie gospodarującej wynosiło 776 zł, natomiast w przypadku rodziny kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosiło 600 zł (przy czym dochód rodziny nie może przekraczać sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie).

Jednocześnie należy zaznaczyć, że stosownie do uprawnień wynikających z regulacji art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, na skutek podjęcia przez Radę Miasta Oświęcim odpowiednich uchwał, na terenie miasta

Oświęcim w roku 2024 obowiązywało podwyższone kryterium dochodowe dla celów przyznania zasiłków celowych:

- na zakup posiłku lub żywności realizowanych w ramach wieloletniego programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu" (Uchwała Nr LXIX/1075/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia gminy Miasto Oświęcim do wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 - 2028 oraz podwyższenia kwoty kryterium dochodowego i ustalenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia w ramach realizacji tego programu /Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 8280/),

- na dofinansowanie zwiększonych kosztów grzewczych lokalu mieszkalnego związanych z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów ekologicznych (Uchwała Nr LXV/1030/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie uchwalenia lokalnego programu pomocy społecznej w postaci Lokalnego Programu Osłonowego dla najuboższych mieszkańców miasta Oświęcim, którzy ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu mieszkalnego związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów ekologicznych /Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 5732/).

Ponadto w oparciu o wskazaną powyżej uchwałę Nr LXIX/1075/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 listopada 2023 r., w roku 2024 nie podlegały zwrotowi wydatki gminy Miasto Oświęcim poniesione na przyznaną pomoc w formie posiłku i pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych, udzielaną w ramach realizacji Programu "Posiłek w szkole i w domu", na lata 2024/2028 osobom/rodzinom, które przekraczały obowiązujące w 2024 roku kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, ale nie przekraczającym 200% tego kryterium.

W przypadku świadczeń niepieniężnych jak np. przyznanie usług opiekuńczych, w tym również w ośrodku wsparcia, posiłku, schronienia w schronisku dla osób bezdomnych czy pobytu w domu pomocy społecznej wysokość uzyskiwanych dochodów przez osobę/rodzinę ma wpływ na ustalenie wysokości odpłatności za te świadczenia.

Odnosząc się do kryterium dochodowego należy jednocześnie zaznaczyć, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie przekraczającej kryterium dochodowe, mogą zostać przyznane niektóre świadczenia z pomocy społecznej (art. 40 i 41 ustawy o pomocy społecznej).

Ustawa o pomocy społecznej obok kryterium dochodowego określa także inne przesłanki udzielania pomocy. W szczególności należą do nich przesłanki określone w art. 7 ustawy. Przesłanki te, jako powody wystąpienia trudnej sytuacji, stanowiącej podstawę udzielenia w 2024 r. pomocy, prezentuje poniższa tabela.

Powód wystąpienia trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk	Liczba osób w środowiskach
ubóstwo	386	558
sieroctwo	0	0
bezdomność	72	72
potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	12	50
wielodzietność	6	31
bezrobocie	267	456
niepełnosprawność	436	580
długotrwała lub ciężka choroba	693	868
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem :	156	428
w tym:		
- rodziny niepełne:	75	222
- rodziny wielodzietne:	27	145
przemoc w rodzinie	0	0
alkoholizm	89	94
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
narkomania	5	5
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	21	21
trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach	0	0
zdarzenie losowe	1	3
sytuacja kryzysowa	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

W roku 2024 obok ubóstwa dominującymi przesłankami przyznawania świadczeń pomocy społecznej na terenie Miasta Oświęcim były długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo oraz bezrobocie. Przesłanki te od wielu lat są dominującymi. Struktura głównych problemów społecznych prowadzących do powstania trudnej sytuacji w środowiskach z terenu miasta Oświęcim nie uległa więc zmianie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu realizuje zadania pomocy społecznej zarówno w ramach zadań własnych, jak i zleconych z zakresu administracji rządowej, a zakres przyznanego wsparcia w roku sprawozdawczym przedstawia się następująco¹⁾ :

Świadczenia pieniężne ²⁾

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie/liczba osób, za które odprowadzono składkę na ubezpieczenie zdrowotne w 2024 r.	Kwota wypłaconych świadczeń/ koszt odprowadzenia składek zdrowotnych w zł
zasiłki stałe ogółem	215	1.688.067 zł
w tym :		
osoby samotnie gospodarujące	198	1.604.782 zł
osoby pozostające w rodzinie	17	83.285 zł
odprowadzenie składek zdrowotnych przy zasiłku stałym	171	122.999 zł

	Liczba osób/rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie w 2024 r.	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
zasiłki okresowe ogółem	371	720.000 zł
w tym przyznane z powodu:		
bezrobocia	189	408.791 zł
długotrwałej choroby lub ciężkiej choroby	60	100.765 zł
niepełnosprawności	107	83.794 zł
inne	126	650.000 zł

	Liczba osób/rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie w 2024 r.	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
Zasiłki celowe ogółem	659	745.454 zł
w tym przeznaczone na:		
zabezpieczenie ogrzewania lokalu mieszkalnego	41	23.300 zł
dofinansowanie w ramach programu osłonowego zwiększonych kosztów grzewczych lokalu mieszkalnego związanych z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów ekologicznych	0	00,00 zł

¹⁾ wskazany zakres nie obejmuje wsparcia udzielanego obywatelom Ukrainy na podstawie art. 29 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.)

²⁾ podane kwoty zostały zaokrąglone do pełnych złotych

zabezpieczenie zakupu posiłku lub żywności	774	557.608 zł
--	-----	------------

	Liczba osób/rodzin którym przyznano decyzją świadczenie w 2024 r.	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
Specjalne zasiłki celowe ogółem	326	99.533 zł
w tym przeznaczone na:		
zabezpieczenie ogrzewania lokalu mieszkalnego	11	8.200 zł

	Liczba osób, którym wypłacono świadczenie w 2024 r.	Kwota wypłaconych świadczeń
Wypłata wynagrodzenia opiekunowi prawnemu z tyt. sprawowania opieki, przyznanego przez sąd	9	57.935 zł
Wypłata wynagrodzenia kuratorowi za sprawowaną kuratelę, przyznanego przez sąd	3	17.816 zł

Świadczenia niepieniężne³⁾

	Liczba osób którym udzielono pomocy w formie posiłku w 2024 r.	Koszt realizacji świadczenia w zł
Pomoc w formie gorącego posiłku ogółem,	92	59.595 zł
w tym:		
- posiłek realizowany w szkołach (w oparciu o decyzje administracyjne),	52	28.265 zł
- posiłek realizowany w przedszkolach (w oparciu o decyzje administracyjne)	39	25.586 zł
- posiłek realizowany w Barze "Inka" (w oparciu o decyzje administracyjne)	4	5.744 zł

W celu zorganizowania gorącego posiłku dla dzieci uczęszczających do placówek oświatowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w roku 2024 zawarł 19 porozumień ze szkołami i przedszkolami z terenu miasta Oświęcim oraz 4 aneksy do porozumień. Porozumienia te regulowały zasady techniczne współdziałania w wydawaniu uczniom / dzieciom gorącego posiłku przyznanego decyzją administracyjną, uiszczania należności na pokrycie kosztu posiłku przygotowanego przez placówkę oraz zasady przeprowadzania kontroli ich przygotowania i wydawania.

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w 2024 r./ zapewnienie gotowości udzielenia schronienia	Koszt zabezpieczenia i realizacji świadczenia w zł
Schronienie udzielone w schronisku dla osób bezdomnych należącym do struktury MOPS w Oświęcimiu (bez uwzględnienia ogrzewalni)	53	653.804 zł

³⁾ podane kwoty zostały zaokrąglone do pełnych złotych

Schronienie udzielone w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi	7	57.510 zł
Schronienie udzielone w schronisku dla osób bezdomnych innym niż schronisko prowadzone w strukturze MOPS - obejmujące zabezpieczenie schronienia dla bezdomnych kobiet	1	00,00 zł
Schronienie udzielone w ogrzewalni funkcjonującej w strukturze MOPS (udzielane bez wydawania decyzji administracyjnej)	62	36.073 zł

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w 2024 r.
Usługi opiekuńcze świadczone przez Dzienny Dom Pomocy w Oświęcimiu	240

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w 2024 r.
Usługi opiekuńcze dla osób starszych świadczone w ośrodku wsparcia DDP w Oświęcimiu	66
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób starszych świadczone w ośrodku wsparcia DDP w Oświęcimiu	54

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w 2024 r.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Oświęcimiu	4

	Liczba osób, którym wydano skierowanie do ŚDS w 2024 r.
usługi opiekuńcze w ramach skierowania do ośrodka wsparcia ŚDS w Oświęcimiu	72

Liczba osób skierowanych decyzją administracyjną do DPS w 2024 r.	8
Liczba osób z terenu miasta Oświęcim przebywających w DPS w 2024 r.	60
Łączny koszt odpłatności za pobyt osób z terenu miasta Oświęcim w DPS poniesiony przez miasto w 2024 r.	2.864.329 zł

Liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniu treningowym w 2024 r. na podstawie decyzji administracyjnej	16
Łączny koszt prowadzenia mieszkań treningowych w 2024 r.	233.767,87 zł

	Liczba dokonanych pochówków w	Koszt realizacji zadania
--	-------------------------------	--------------------------

	roku 2024 dane do poprawy	
Sprawienie pogrzebu	5 - realizowanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej,	27.968 zł

	Liczba dokonanych pochówków w 2024 r.	Koszt realizacji zadania
Pochówki dzieci martwo urodzonych	4 zbiorowe pochówki	7.200 zł

Wskazane pochówki dotyczyły dzieci martwo urodzonych, w stosunku do których osoby uprawnione zrzekły się prawa do pochówku. Zadanie to było realizowane w oparciu o porozumienie zawarte z Zespołem Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu z dnia 10 kwietnia 2017 r.

Ze względu na odrębność finansowania i sprawozdawczość, przesłanki oraz zakres wsparcia przedstawione w niniejszym rozdziale sprawozdania nie obejmują wsparcia w zakresie pomocy społecznej przyznanego na podstawie art. 29 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a dane w tym zakresie zostały przedstawione w rozdziale 8 poświęconym całościowemu ujęciu zadań realizowanych przez Ośrodek wobec ludności ukraińskiej.

Rozdział 5

Praca socjalna, w tym specjalistyczna praca socjalna i inne działania wspierające realizowane w roku 2024

Wiodącym zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Zadanie to jest realizowane między innymi poprzez pracę socjalną, w której wykorzystuje się odpowiednie techniki i metody, stosowane z poszanowaniem godności osoby i prawa do samostanowienia. Praca socjalna to zespół metodycznych działań będących odpowiedzią na potrzeby osoby/rodziny. Świadczenie to realizowane jest jako zaplanowany proces polegający na rozeznaniu sytuacji osoby/rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji i wdrożeniu odpowiednich działań oraz przeprowadzenie ich oceny.

Praca socjalna jest świadczeniem przysługującym bez względu na posiadany dochód. Jest ona prowadzona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności (niezależności) życiowej. Może być ona prowadzona z wykorzystaniem jednego z podstawowych narzędzi jakim jest kontrakt socjalny.

Oferta pracy socjalnej realizowanej przez Ośrodek jest skierowana zarówno do beneficjentów Ośrodka, jak również do tych mieszkańców miasta, którzy na co dzień nie korzystają z pomocy finansowej Ośrodka, jednakże doświadczają rozmaitych problemów życiowych wpływających na ich funkcjonowanie. Praca socjalna wymaga elastycznego dostosowania struktur środowiskowych służb społecznych do stale zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych. Odpowiada zarówno na nagłe sytuacje kryzysowe, jak i na codzienne, osobiste i społeczne problemy. Wzbogacają ją różnorodne działania wynikające z realizowanych programów i projektów adresowanych do poszczególnych grup beneficjentów pomocy społecznej (np. osoby

starsze, niepełnosprawne, bezdomne, rodziny wielodzietne, wieloproblemowe itp.). Celem pracy socjalnej realizowanej w Ośrodku jest doprowadzenie do osiągnięcia stanu, w którym osoby objęte wsparciem będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr. Z uwagi na często występującą złożoność problemów w rodzinach zwracających się o wsparcie, pracownicy socjalni udzielali im oparcia w ramach własnych obowiązków służbowych i specjalistów zatrudnionych w Ośrodku, ale także kierowali osoby wymagające specjalistycznego wsparcia do placówek i instytucji świadczących poradnictwo specjalistyczne, działających w mieście Oświęcim w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej.

Podobnie jak w latach ubiegłych w rodzinach zwracających się o pomoc i wsparcie do tut. Ośrodka występowała duża złożoność problemów, wymagających specjalistycznego wsparcia i poradnictwa. Należały do nich problemy rodzinne, w tym opiekuńczo-wychowawcze, zjawisko przemocy i związana z tym procedura "Niebieskie Karty", uzależnienie od alkoholu. Zagadnienia problematyki rodzinnej i opiekuńczo-wychowawczej - stosownie do regulacji art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.) zostanie przedstawione w odrębnym sprawozdaniu za rok 2024 przedkładanym Radzie Miasta Oświęcim w miesiącu marcu 2025 r.

Przeciwdziałanie przemocy domowej i uzależnieniu od alkoholu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w roku 2024 realizował zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673). W ramach tych zadań kluczowym celem było zapewnienie wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, a także praca z osobami stosującymi przemoc domową w celu podjęcia działań zmierzających do zmiany ich postępowania.

W mieście Oświęcim funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej powołany Zarządzeniem Nr 0050.129.2023 Prezydenta Miasta Oświęcim z dnia 15 września 2023 r. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz kuratorzy sądowi. W roku 2024 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu. Stosownie do regulacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, tutejszy Ośrodek w 2024 r. zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną oraz finansową Zespołu.

W 2024 r. procedurę "Niebieskie Karty" realizowano w 123 rodzinach, w tym w 21 przypadkach były to procedury wszczęte w roku 2023. W roku sprawozdawczym wszczęto 102 procedury "Niebieskie Karty", z czego 3 dotyczyły rodzin Ukraińskich. Procedury zostały wszczęte przez:

- * KPP - w 69 przypadkach,
- * MOPS - w 27 przypadkach,
- * placówki Oświatowe - w 6 przypadkach.

W 2024 r. procedurą "Niebieskie Karty" objętych było 123 rodziny, w których żyło 305 osób, w 80 zaś rodzinach znajdowało się 123 małoletnich dzieci, pozostałe 43 rodziny, to rodziny bezdzietne. Osób

wskazanych w procedurze "Niebieskie Karty" jako doznających przemocy było 215, w tym 79 kobiet, 123 dzieci oraz 13 mężczyzn. Jako stosujących przemoc wskazanych zostało 126 osób, w tym 22 kobiety i 104 mężczyzn. W roku 2024 do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym skierowano 7 osób stosujących przemoc domową.

Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, w roku 2024 pracownicy socjalni działając na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zapewnili ochronę czworgu małoletnim dzieciom poprzez umieszczenie ich u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Standardy ochrony małoletnich

W dniu 15 lutego 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606), która określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany przewidują, w stosunku do podmiotów określonych w art. 22b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej obowiązek opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia małoletnich. Stosownie do powyższego Zarządzeniem Nr 18.2024 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu z dnia 22 lipca 2024 r. w Ośrodku wprowadzono *Standardy Ochrony Małoletnich*. Procedura ta jest elementem systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, stanowiącym formę zabezpieczenia ich praw. W dokumencie tym ujęty jest zbiór zasad, procedur i sposobu podejmowania interwencji, dokumentowania oraz ustalania planu wsparcia małoletnim.

Standardy Ochrony Małoletnich określają najważniejsze założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa małoletnich. Personel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu został zapoznany z powyższym dokumentem oraz przygotowany do stosowania zawartych w nim postanowień. Treść dokumentu została udostępniona na stronie internetowej Ośrodka w wersji pełnej, a także w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich w formie czytelnego plakatu. Procedura *Standardy Ochrony Małoletnich* została również umieszczona w widocznym miejscu w siedzibie Ośrodka. W ramach przedmiotowego dokumentu w roku 2024 podjęto 5 interwencji wobec małoletnich dzieci, łącznie obejmując jego działaniem 8 dzieci.

W roku 2024 pracownicy socjalni realizujący zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej podejmowali działania edukacyjne i informacyjne adresowane do mieszkańców miasta Oświęcim. Udzielali porad i konsultacji członkom rodzin uwiękanych w przemoc domową, a także znajdujących się w sytuacji kryzysowej lub zagrożonych tymi zjawiskami. Podczas rozmów przeprowadzanych z rodzinami udzielano istotnych informacji na temat zjawiska przemocy, form, cyklu przemocy, a także krzywdzących stereotypów. Edukowano w zakresie przysługujących praw i sposobów rozwiązywania sytuacji kryzysowych w rodzinie, radzenia sobie z trudnymi emocjami. Informowano osoby doznające przemocy, stosujące przemoc oraz uzależnione i współuzależnione o dostępności instytucji pomocowych na terenie miasta Oświęcim, świadczących m.in. pomoc prawną, psychologiczną, pedagogiczną, terapeutyczną, poradnictwo rodzinne, to jest takich instytucji jak: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu, Centrum Leczenia

Uzależnień i Współuzależnienia Ośrodek Rodzina oraz Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem. Ponadto w ramach świadczonej pracy socjalnej prowadzono działania informacyjne i edukacyjne dotyczące form i zasad udzielania pomocy przez tut. Ośrodek zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W rodzinach, w których została potwierdzona przemoc domowa lub istniało realne podejrzenie występowania zjawiska przemocy, której głównym podłożem było uzależnienie, w tym uzależnienie od alkoholu, pracownicy socjalni udzielali szczegółowych informacji na temat możliwości skorzystania z form realizowanych przez Poradnię Leczenia Uzależnień, konsultacji terapeutycznych i profilaktycznych dla osób uzależnionych oraz członków rodzin - osób współuzależnionych, realizowanych przez konsultanta/specjalistę w tut. Ośrodku. W sytuacji wymagającej potrzeby zdiagnozowania osoby nadużywającej alkoholu w sposób szkodliwy dla zdrowia i otoczenia, pracownicy socjalni kierowali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także udzielali pomocy w zredagowaniu pisma lub wypełnienia wniosku osobom zainteresowanym zgłoszeniem problemu nadużywania alkoholu przez osoby z najbliższego otoczenia.

Dodatkowo prowadzono działania monitorujące sytuację rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" w celu zapobiegania zagrożeniom mogącym wystąpić w środowisku domowym. Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, monitoring środowiska odbywał się także przez okres dziewięciu miesięcy po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty".

Analogicznie do lat poprzednich, w roku 2024 pracownicy otrzymywali także zgłoszenia dotyczące konfliktów sąsiedzkich, rodzinnych i innych niesklasyfikowanych jako przemoc domowa, a dotyczących nieporozumień spowodowanych problemami finansowymi, majątkowymi, mieszkaniowymi, złym stanem zdrowia (m.in. rozwijającymi się lub pogłębiającymi się chorobami i zaburzeniami psychicznymi), nadużywaniem lub uzależnieniem od alkoholu, zażywaniem środków psychoaktywnych, hazardem, różnicami międzypokoleniowymi, odmiennymi poglądami co do sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego, stosowanych metod wychowawczych i innych.

W zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie miasta Oświęcim pracownicy tut. Ośrodka współpracowali z następującymi instytucjami i podmiotami z terenu miasta Oświęcim:

- * Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu,
- * Prokuratura Rejonowa w Oświęcimiu,
- * Sąd Rejonowy w Oświęcimiu Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- * Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu,
- * Placówki Oświatowo-Wychowawcze,
- * Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu,
- * Szpital Powiatowy w Oświęcimiu i inne jednostki ochrony zdrowia z terenu miasta Oświęcim,

* Placówki oświatowe.

Mając na uwadze potrzebę doskonalenia umiejętności i pogłębiania wiedzy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w roku 2024 pracownicy socjalni Ośrodka uczestniczyli w licznych szkoleniach przedmiotowo-merytorycznych.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej w 2024 r. gmina miasto Oświęcim realizowała "Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026". Program ten został opracowany na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i stanowi kontynuację oraz rozwinięcie działań realizowanych w oparciu o poprzednio obowiązujący w tym względzie dokument.

Zadania wynikające z w/w uchwały realizowane były w dalszym ciągu poprzez prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym poprzez działania edukacyjne mające na celu wzmocnienie kompetencji rodziców, budowanie planów pomocy rodzinie w odpowiedzi na oczekiwania i potrzeby członków rodziny. Udzielanie poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego oraz socjalnego, podobnie jak w latach poprzednich, przyczyniło się do zwiększenia skuteczności pracy na rzecz osób doświadczających przemocy domowej. Metoda pracy interdyscyplinarnej realizowana w rodzinach objętych działalnością Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej pozwoliła na prowadzenie działań profilaktycznych, terapeutycznych i interwencyjnych.

Istotnym elementem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej była działalność Punktu Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych lub zagrożonych kryzysem, który funkcjonował dwa razy w miesiącu, we wtorki od godziny 17.00 do 18.30. W ramach Punktu wsparcie świadczyli: prawnik, pracownik socjalny, konsultant terapeutyczny współpracujący z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz z ich rodzinami. Od miesiąca września 2024 r. w ramach działalności Punktu porad i konsultacji udzielał także psycholog. Łącznie w ramach poradnictwa specjalistycznego Punktu udzielono 112 porad obejmujących:

- * 25 porad prawnych,
- * 19 konsultacji pracownika socjalnego,
- * 61 konsultacji (porad) dla osób z problemem alkoholowym (integralna część zadania z zakresu wspierania rodziny)
- * 7 konsultacji (porad) psychologicznych.

Dodatkowe działania realizowane na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta Oświęcim:

Cel szczegółowy 1	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
Monitorowanie zjawiska przemocy domowej w mieście Oświęcim	* Prowadzenie ewidencji procedury "Niebieskie Karty"	* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu - Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds.	* liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty" w roku sprawozdawczym: 102 , * liczba ogólnie realizowanych procedur "Niebieskie Karty" w

		Przeciwdziałania Przemocy Domowej w mieście Oświęcim	roku sprawozdawczym: 123 , * liczba zakończonych w roku sprawozdawczym procedur "Niebieskie Karty": 78
Cel szczegółowy 2	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
Edukacja społeczna mieszkańców miasta Oświęcim w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	* rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej (np. brozur, plakatów, ulotek)	* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w mieście Oświęcim, * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,	* liczba dystrybuowanych materiałów edukacyjnych: w ramach działalności Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Oświęcimiu rozpowszechniano materiały edukacyjne przygotowane przez MOPS w Oświęcimiu, * liczba dystrybuowanych materiałów edukacyjnych: 250 szt. brozur informacyjnych "MOC POMOCY PRZECIW PRZEMOCY" ,
	* realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych	* Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe funkcjonujące na terenie miasta Oświęcim .	* liczba programów profilaktycznych: 64 , * liczba przeprowadzonych warsztatów - zajęć profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy: 393 ,
	* prowadzenie działań środowiskowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (np. warsztaty kompetencji wychowawczych, kampania społeczna, zajęcia edukacyjne, pikniki).	* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w mieście Oświęcim, * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu.	* liczba działań środowiskowych: strona internetowa Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu posiada zakładkę w całości poświęconą osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz pokrzywdzonym przemocą domową.
Cel szczegółowy 3	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Wskaźniki
Kompleksowe wsparcie i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową oraz zagrożonym tym zjawiskiem	* dostęp do bezpłatnego i specjalistycznego poradnictwa	* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, * Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, * Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu	* <u>liczba udzielonych porad/konsultacji</u> : MZI - 204 (w ramach działań prowadzonych przez grupy diagnostyczno-pomocowe, powoływane przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Oświęcimiu). POIK - 115, MOPS - 366 (bezpłatne i specjalistyczne poradnictwo udzielane: - w trakcie prowadzenia grup

			<p>diagnostyczno-pomocowych - 204,</p> <p>- w ramach podejmowanych działań interwencyjnych - 50,</p> <p>- w ramach Punktu Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych lub Zagrożonych Kryzysem - 112),</p> <p><u>* liczba rodzin, którym udzielono porad/konsultacji:</u></p> <p>MZI - 102,</p> <p>MOPS - 211,</p> <p>POIK - 32,</p> <p><u>* liczba spotkań Grup Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej:</u></p> <p>POIK - 0.</p>
	* podejmowanie interwencji w rodzinach zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej lub dotkniętych tym zjawiskiem	<p>* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu</p> <p>* Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu</p>	<p>* liczba podjętych interwencji w środowisku:</p> <p>MOPS - 50,</p> <p>KPP - 86.</p>
	* udzielanie pomocy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu	* Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oświęcimiu	* liczba osób objętych działaniami MKRPA, w przypadku których prowadzona jest procedura NK: 15.
	* kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej lub stosujących przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej	<p>* Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,</p> <p>* Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,</p> <p>* Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu,</p> <p>* Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej</p>	<p>* liczba osób objętych programem korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej: 0,</p> <p>* liczba osób objętych programem psychologiczno-pedagogicznym dla osób stosujących przemoc domową: 7.</p>
	* udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą domową	* Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Oświęcimiu	* liczba osób, którym udzielono schronienia: 0

Realizatorzy i partnerzy *Programu Przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026*, podejmowali systemowe działania ukierunkowane na poprawę sytuacji rodzin, których celem było zwiększenie edukacji społecznej na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Służyły one zintegrowaniu działań instytucji lokalnych i zwiększeniu efektywności podejmowanych działań interwencyjnych, profilaktycznych i pomocowych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy. Jednocześnie należy zaznaczyć, że założenia przyjęte w powyższym Programie stanowią rozwinięcie i kontynuację działań pomocowych wynikających z poprzednio już obowiązującego w mieście programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Piecza zastępcza

W ramach działań podejmowanych na rzecz pracy z rodziną Ośrodek w roku 2024 realizował również zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Z zadań tych stosownie do regulacji art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) przedstawione zostanie Radzie Miasta Oświęcim odrębne sprawozdanie na sesji odbywającej się w miesiącu marcu 2025 r.

Prace społecznie użyteczne

W roku 2024 w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu realizowane były również działania wspierające obejmujące organizację prac społecznie użytecznych. Jak miało to miejsce w latach ubiegłych Ośrodek w roku 2024 także koordynował pracami społecznie użytecznymi na terenie miasta Oświęcim. Wykonywanie prac społecznie użytecznych przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku w wyniku skierowania przez starostę stanowi jedną z form aktywizacji zawodowej. Prace te w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 475 ze zm.) mogą być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w tym na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych, w organizacjach i instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. W ramach realizacji tego zadania Ośrodek w roku 2024:

- * sporządził roczny plan potrzeb w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych,
- * motywował osoby bezrobotne do utrzymywania aktywnej postawy na rynku pracy,
- * kierował osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych,
- * współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Oświęcimiu,
- * podejmował działania interwencyjne wobec osób, które nieprawidłowo wywiązywały się z wykonywania powierzonych prac.

W 2024 roku prace społecznie użyteczne były realizowane na terenie miasta przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu. W pracach tych ogółem brały udział 4 osoby. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 5.734,00 zł, w tym udział finansowy Powiatowego Urzędu Pracy w Oświęcimiu wyniósł 60% t. j. 3.440,40 zł. Wśród realizowanych prac na terenie miasta znalazły się:

- prace porządkowe w budynkach administrowanych przez MOPS oraz wokół tych budynków,
- porządkowanie opłacanych przez MOPS kwater na Cmentarzu Komunalnym.

W okresie od czerwca do listopada 2024 r. 4 osoby realizujące prace społecznie użyteczne wypracowały łącznie 470 godzin zegarowych, przy czym jedna osoba wykonująca przedmiotowe prace podjęła w ich trakcie zatrudnienie.

Analiza realizacji prac społecznie użytecznych na terenie miasta w latach 2022 - 2024 pozwala stwierdzić, że narzędzie to jest niezbędne do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i przynosi wymierne efekty we

współpracy z osobami borykającymi się z problemem bezrobocia, w tym długotrwale bezrobotnych. Należy podkreślić, że prace te wykonują osoby mające znaczne trudności w zakresie podjęcia zatrudnienia, w tym osoby z niepełnosprawnością, nie ustalonym aktualnym stanem zdrowia, czy znajdujące się w wieku nieatrakcyjnym dla pracodawcy, oddalone od rynku pracy, w tym osoby w kryzysie bezdomności. W 2024 r. zarówno liczba osób wykonujących prace społecznie użyteczne, jak i liczba godzin ogółem była znacznie niższa, jednakże wsparcie to powinno być dalej realizowane.

Udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego

W ramach realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych Ośrodek udostępnia nieodpłatnie będący na jego stanie sprzęt rehabilitacyjny z przeznaczeniem dla osób wymagających tego, t. j. osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, które są mieszkańcami miasta Oświęcim. W szczególności udostępniane są wózki inwalidzkie, balkoniki, chodziki, łóżka rehabilitacyjne. W tym względzie w roku 2024 Ośrodek zawarł 28 umów użyczeń oraz 4 aneksy do uprzednio zawartych umów.

Rozdział 6

System pomocy osobom bezdomnym

Schronisko dla osób bezdomnych w Oświęcimiu (zwane dalej Schroniskiem) działa jako ośrodek wsparcia dla bezdomnych mężczyzn i wchodzi do struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu. Jest ono instytucjonalną formą pomocy przeznaczoną dla bezdomnych mężczyzn, mających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały na terenie miasta Oświęcim. Prawo pobytu, po uprzednim przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz zawarciu kontraktu socjalnego, przyznawane jest w drodze decyzji administracyjnej, a Schronisko dysponuje 40 miejscami dla bezdomnych mężczyzn.

W ramach Schroniska funkcjonuje Łaźnia miejska, przeznaczona dla osób przebywających poza placówką oraz tych mieszkańców miasta Oświęcim, którzy w swoich zasobach mieszkaniowych nie posiadają odpowiednio wyposażonych pomieszczeń sanitarno-higienicznych lub nie posiadają takich pomieszczeń - w grupie tej znajdują się usamodzielnione osoby bezdomne.

Obok Schroniska funkcjonuje Ogrzewalnia miejska przeznaczona dla bezdomnych mężczyzn z terenu miasta Oświęcim, a w przypadkach losowych lub w okresie niskich temperatur, aby przeciwdziałać zamarzaniu osób bezdomnych, również spoza jego terenu. Z uwagi na niskie temperatury, mogące zagrażać zdrowiu i życiu osobom pozostającym pod wpływem alkoholu, incydentalnie do Ogrzewalni miejskiej są przyjmowane osoby nie posiadające statusu osoby bezdomnej, a także kobiety. Pobyt w Ogrzewalni nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2024 na podstawie decyzji administracyjnych objęto pomocą w formie tymczasowego schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych w Oświęcimiu łącznie 53 mężczyzn, w tym 6 po raz pierwszy. Ponadto Ośrodek umieścił 7 mężczyzn w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczym (znajdującym się poza terenem miasta Oświęcim), spośród których 3 wróciło do miasta Oświęcim oraz 1 kobietę w schronisku dla bezdomnych kobiet (znajdującym się poza terenem miasta Oświęcim). W celu nabycia usługi schronienia

w 2024 r. w schroniskach nie wchodzących do struktury Ośrodka zawarto 2 umowy, w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z zastosowaniem trybu ustawowego (art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych). Finalnie łączna wartość rzeczywistego zakupu usług schronienia dla osób bezdomnych w schroniskach zewnętrznych w roku 2024 wyniosła 57.510,00 zł.

Z Ogrzewalni miejskiej skorzystały 62 osoby, w tym 23 osoby spoza terenu miasta Oświęcim. Z Łaźni miejskiej skorzystały 102 osoby, wśród nich znalazły się osoby bezdomne uliczne oraz mieszkańcy miasta Oświęcim, którzy w swoich zasobach mieszkaniowych nie posiadają dostępu do urządzeń sanitarnych lub mediów, w tym osoby bezdomne wynajmujące pokoje na terenie miasta.

Głównym celem Schroniska, obok udzielenia schronienia jest reintegracja społeczna i zawodowa osób bezdomnych, polegająca na wspieraniu tych osób w wychodzeniu z bezdomności i uzyskaniu samodzielności życiowej.

Celami szczegółowymi realizowanymi w Schronisku są:

- * objęcie osób w kryzysie bezdomności schronieniem i kompleksowym wsparciem,
- * poprawa jakości życia osób doświadczających bezdomności i praca nad wzrostem motywacji do zmiany sposobu życia tych osób,
- * poprawa sytuacji osób w kryzysie bezdomności przebywających w mieście Oświęcim,
- * zwiększenie uczestnictwa i aktywności osób bezdomnych w działaniach ukierunkowanych na poprawę ich sytuacji życiowej,
- * przeciwdziałanie zjawisku wykluczeniu społecznego.

Do zadań realizowanych w Schronisku należą:

- * zapewnienie schronienia osobom bezdomnym tego pozbawionym,
- * zabezpieczenie finansowe w oparciu o rozeznaną indywidualną sytuację osoby w kryzysie bezdomności,
- * zaspokojenie podstawowych potrzeb higienicznych,
- * zapewnienie niezbędnej odzieży i wyposażenia umożliwiającego samodzielność w Schronisku,
- * umożliwienie przygotowywania posiłków osobom bezdomnym, w tym jednego ciepłego,
- * organizacja wsparcia specjalistycznego,
- * organizacja działań środowiskowych, mających na celu integrację społeczną,
- * aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezdomnych,
- * prowadzenie działań interwencyjnych wobec osób bezdomnych,
- * współpraca z instytucjami, organizacjami, kościołem i związkami wyznaniowymi, przedsiębiorstwami itp. w zakresie poprawy sytuacji osób bezdomnych,

*inne wsparcie wynikające z rozeznaczonych potrzeb osób bezdomnych i możliwości finansowych Ośrodka, mające na celu przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, wspierającego reintegrację społeczną i zawodową osób doświadczających tego zjawiska.

Wszystkie osoby bezdomne przebywające w Schronisku objęte są kontraktami socjalnymi w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej - ogółem zawarto 83 kontrakty socjalne z 50 osobami w kryzysie bezdomności.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej motywowano użytkowników do złożenia wniosku w Urzędzie Miasta Oświęcim o przyznanie lokalu socjalnego z zasobów miasta Oświęcim, a także uzupełnienia wniosków złożonych w poprzednich latach o niezbędne dokumenty. W celu poprawy relacji rodzinnych prowadzona była aktywna współpraca z członkami rodzin osób bezdomnych, natomiast w stosunku do osób będących w trudnej sytuacji zdrowotnej, były podejmowane działania w kierunku uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, podjęcia leczenia, umożliwiającego poprawę stanu zdrowia. Z mieszkańcami Schroniska były podejmowane działania w kierunku aktywizacji zawodowej, w celu uzyskania i podniesienia kwalifikacji zawodowych, zwiększenia umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, w tym sporządzania dokumentów aplikacyjnych, uczestniczenia w rozmowach kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami. W ramach realizowanej pracy socjalnej osoby bezdomne motywowano do utrzymania trzeźwego trybu życia, zachęcano do udziału w terapii uzależnień, podjęcia spłaty posiadanych zadłużeń, w tym komorniczych, wywiązywania się ze zobowiązań nałożonych przez sąd i współpracy z kuratorami sądowymi.

Dominującymi problemami wśród osób bezdomnych, które otrzymały prawo pobytu w Schronisku w 2024 roku były:

Uzależnienie od alkoholu i innych środków psychoaktywnych - 35 osób. Część z nich nadużywała alkoholu okresowo, część utrzymywała całkowitą wstrzeźliwość od napojów alkoholowych. W 2024 r. 2 osoby uczęszczwały na mitingi AA, 1 osoba korzystała ze wsparcia sponsora AA, 4 osoby korzystały z terapii w Poradniach uzależnień, 3 osoby korzystały ze wsparcia konsultanta w MOPS.

Długotrwała choroba lub niepełnosprawność - 29 osób.

Bezrobocie - 21 osób. W 2024 roku 10 osób pozostawało w zatrudnieniu, 6 osób utrzymało zatrudnienie, 18 wykonywało prace dorywcze, a 1 osoba wykonywała prace społecznie użyteczne. Ponadto 5 osób bezdomnych brało udział w dwóch instruktażach zawodowych z praktycznymi warsztatami, mających na celu nabywanie lub rozwijanie umiejętności w zakresie wykonywania prac remontowo-budowlanych, aby zwiększyć ich szansę na podjęcie zatrudnienia.

W 2024 roku w ramach prowadzonej pracy socjalnej 4 osoby usamodzielniały się, w tym 1 otrzymała mieszkanie z zasobów miasta. Użytkownicy Schroniska chętnie uczestniczyli w realizacji szeregu prac porządkowo - konserwacyjnych na rzecz placówki oraz innych budynków zarządzanych przez MOPS m.in. wymiany zamków, klamek, elementów armatury itp. W ciągu minionego roku dbali również o otoczenie Schroniska, w tym tereny zielone, które zagospodarowali dla własnych potrzeb.

W roku sprawozdawczym osoby bezdomne kontynuowały współpracę z darczyńcami. W ramach tych działań użytkownicy Schroniska zaewidencjonowali 152 darowizny w postaci artykułów spożywczych, odzieży, obuwia, tekstyliów, artykułów chemii gospodarczej, naczyń, gotowych posiłków itp. Darowizny były dystrybuowane przez komitet wyłoniony spośród mieszkańców Schroniska z przeznaczeniem dla osób bezdomnych i ubogich z terenu miasta.

W roku 2024 kontynuowano spotkania Społeczności, których zrealizowano ogółem 8. W ramach spotkań omawiane były bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem placówki oraz społecznością osób bezdomnych, z planowanymi działaniami edukacyjnymi i środowiskowymi. Ponadto użytkownicy schroniska aktywnie uczestniczyli w rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych oraz problemów występujących w placówce.

W roku sprawozdawczym w ramach prowadzonego instruktażu zawodowego wykonano prace poprawiające stan techniczny i estetyczny wybranych pomieszczeń w placówce (część korytarza, 3 pokoje, w których zamieszkują osoby w kryzysie bezdomności). Ponadto wykonano niezbędne prace konserwatorskie i naprawy, zakupiono narzędzia, które osoby bezdomne wykorzystują w działaniach podejmowanych na terenie placówki i wokół budynku Schroniska, chemię gospodarczą, środki dezynfekcyjne i ochrony osobistej, łóżka, materace, krzesła, ławki, rolety, sprzęt AGD i komputerowy, artykuły papiernicze, artykuły spożywcze, materiały budowlane, tekstylia, bieliznę, a także zlecono usługi dezynfekcyjne itp.

W roku 2024 zatrudniono osobę do czynności porządkowych w Ogrzewalni (zrealizowała ona 219 godzin zegarowych usług) jak również do wykonywania czynności związanych z dezynfekcją osób bezdomnych korzystających z Łaźni miejskiej (328 godzin zegarowych usług).

W schronisku realizowano projekt socjalny pn. "Jeśli potrafisz o czymś marzyć, to potrafisz także tego dokonać". W ramach projektu zrealizowano:

Działania środowiskowe:

* Święta Wielkanocne pn. "Śniadanie z Barankiem" (objęto wsparciem 33 osoby) oraz Święta Bożego Narodzenia pn. "Oj, małuśki, małuśki, małuśki..." (wsparciem objęto 32 osoby) - święta celebrowano przy wspólnym stole podczas uroczystych posiłków, w których uczestniczyli przedstawiciele władz miasta i Ośrodka (Wigilia i Śniadanie Wielkanocne). Działaniami środowiskowymi organizowanymi z okazji świąt były objęte również osoby bezdomne, przebywające w Ogrzewalni miejskiej. Oprócz działań środowiskowych związanych ze świętami zrealizowano inne, jak: "Filmoteka" (ilość zajęć 1, uczestniczyło 18 osób), "Niech się spełni, co Cię kręci!" (ilość zajęć 1, uczestniczyło 18 osób).

Działania edukacyjne:

* "Gramy w zielone" o tematyce ogrodniczej (ilość zajęć: 7, uczestniczyło 12 osób), "Smaczny kącik" o tematyce kulinarnej (ilość zajęć 18, w których uczestniczyło 37 osób), "Słoikowo" (zaprawy, ilość zajęć 1, w których uczestniczyło 5 osób), "Majster Klepka" (ilość zajęć 6, w których uczestniczyła 1 osoba). W ramach działań edukacyjnych uczestnicy nabywali umiejętności w zakresie racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi (trening budżetowy) oraz niezbędne w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W trakcie zajęć o tematyce ogrodniczej kontynuowano prowadzenie zielnika, który pozwolił na kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych wśród mieszkańców Schroniska, dodatkowo w trakcie zajęć ogrodniczych był prowadzony ogródek warzywny (w zwiększonym obszarze) - warzywa były wykorzystywane w trakcie zajęć kulinarnych, jak również do przygotowania zapraw. Mieszkańcy dbali również o tereny zielone wokół budynku. W celu podlewania roślin mieszkańcy Schroniska pozyskiwali deszczówkę. Warto podkreślić, że część zasadzonych roślin pozyskali we własnym zakresie. Kontynuowano prowadzenie fanpage Schroniska na portalu społecznościowym, za pomocą którego była promowana praca grupowa i środowiskowa realizowana w Schronisku. Działaniami projektowymi została objęta grupa 48 osób w kryzysie bezdomności.

W schronisku zostały zrealizowane 2 wykłady profilaktyczne w zakresie uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych w ramach projektu socjalnego realizowanego w Domu Socjalnym w Oświęcimiu - w wykładach wzięła udział ogółem grupa 29 osób.

Pracownicy Schroniska współpracowali także z Policją oraz Strażą Miejską, a także z jednostkami ochrony zdrowia w zakresie pomocy osobom doświadczającym bezdomności, ze szczególnym uwzględnieniem okresu zimowego, w którym w ramach "Akcji zima" funkcjonował telefon alarmowy.

W 2024 roku Ośrodek uczestniczył w "Ogólnopolskim badaniu liczby osób bezdomnych", przeprowadzonym w nocy z 28 na 29 lutego 2024 roku, którego przebieg na terenie miasta Oświęcim koordynował. W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji Gminny Koordynator Badania monitorował miejsca (pustostany, działki, bunkry itp.), w których mogą gromadzić się osoby w kryzysie bezdomności. W 2024 roku w Schronisku dla osób bezdomnych prowadzonym w ramach struktury Ośrodka została także zorganizowana wizyta duszpasterska.

Przeprowadzona ocena podejmowanych działań na rzecz osób bezdomnych w latach 2022 - 2024 ukazuje, że liczba osób bezdomnych objętych wsparciem w Schronisku ustabilizowała się. Dostrzegalna jest także tendencja wzrastająca w zakresie pogarszającego się stanu zdrowia osób bezdomnych objętych wsparciem na terenie miasta - osoby te coraz częściej wymagają wsparcia specjalistycznego, świadczonego także przez placówki, w tym schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i zdrowotne, poza miastem Oświęcim. Stabilizuje się także liczba osób czasowo bezdomnych, na które postanowieniem prokuratorskim został nałożony nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania i w związku z tym osoby te ubiegały się o miejsce w Schronisku na czas obowiązywania niniejszego nakazu. Warto podkreślić, że część z tych osób nie powraca do dotychczasowego miejsca zamieszkania - po wymeldowaniu się uzyskują status osoby bezdomnej i kontynuują pobyt w Schronisku.

Rozdział 7

Realizacja programów i projektów

Podstawowym dokumentem programowy nakreślającym kierunki polityki społecznej miasta Oświęcim w zakresie pomocy społecznej jest gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych, a ustawowym koordynatorem jej realizacji - stosownie do regulacji art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej - jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu. W ślad za zapisami obowiązującej na terenie miasta Oświęcim Strategii oraz stosownie do rozeznanych potrzeb Ośrodek realizował w roku 2024 także lokalne programy pomocy społecznej, w tym osłonowe oraz projekty socjalne. Ponadto w roku sprawozdawczym Ośrodek w imieniu miasta Oświęcim aplikował o środki zewnętrzne w ramach programów rządowych i środków unijnych.

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu jest koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w "Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Oświęcim na lata 2021 - 2026", która przyjęta została Uchwałą Nr XXXIII/539/21 Rady Miasta Oświęcim z dnia 31 marca 2021 r. Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znacznym stopniu przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument ten stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorców interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań jest prowadzony przez Zespół oceniający realizację Strategii, powołany Zarządzeniem Nr 0050.118.2021 Prezydenta Miasta Oświęcim z dnia 24 sierpnia 2021 r. (ze zm.: Zarządzenie Nr 0050.6.2023 Prezydenta Miasta Oświęcim z dnia 20 stycznia 2023 r.). W skład Zespołu weszli przedstawiciele podmiotów realizujących Strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu. Zespół dokonuje oceny poziomu wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok, a następnie przygotowuje raport monitoringowy. Zawartą w nim ocenę skuteczności polityki społecznej w mieście przekazuje Prezydentowi i Radzie Miasta Oświęcim, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii. Raport monitoringowy wraz z oceną skuteczności polityki społecznej w mieście Oświęcim w zakresie realizacji Strategii za rok 2024 przekazany zostanie do 30 kwietnia b.r. Prezydentowi Miasta Oświęcim, a następnie przedstawiony zostanie Radzie Miasta Oświęcim w ramach raportu o stanie gminy, o którym mowa w art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.). Ponadto zgodnie z zapisami Strategii podlega ona ewaluacji, która została przeprowadzona w roku 2024 r. Jej wyniki wskazują, że obecnie Strategia nie wymaga

aktualizacji i zostały one przedstawione Prezydentowi Miasta i Radzie Miasta w roku 2024 wraz z raportem monitoringowym za rok 2023.

2. Oświęcimski Program Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021 - 2025.

Lokalny Program Pomocy Społecznej pn. "Oświęcimski Program Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021 - 2025" został przyjęty Uchwałą Nr XXX/477/20 Rady Miasta Oświęcim z dnia 21 grudnia 2020 r.

W 2024 roku uczestnikami powyższego Programu były 63 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Uczestnikami Programu była grupa mieszkańców miasta Oświęcim korzystająca ze wsparcia Ośrodka, w tym osoby bezdomnych i część mieszkańców Domu Socjalnego. Głównym celem "Oświęcimskiego Programu Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021 - 2025" jest identyfikacja potrzeb i inicjowanie działań ukierunkowanych na inkluzję społeczną osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego i doświadczających skutków tego zjawiska, zamieszkujących na terenie miasta Oświęcim, poprzez aktywizację społeczną i zawodową. W ramach celu głównego Programu wyznaczono następujące cele szczegółowe:

- * poprawa sytuacji osób/grup, społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczonych społecznie poprzez promowanie i rozwijanie różnorodnych form aktywizacji społecznej i zawodowej,
- * niwelowanie skutków wykluczenia społecznego poprzez realizację działań aktywizujących,
- * zwiększenie integracji społecznej osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego lub doświadczających skutków tego zjawiska,
- * rozwój nowych form wsparcia kierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczonych społecznie, stanowiących uzupełnienie dotychczasowych zasobów lokalnych,
- * rozwój potencjału oraz kompetencji społecznych osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działania edukacyjne,
- * rozwój wiedzy i umiejętności w zakresie poprawy funkcjonowania społecznego i zdrowotnego poprzez działania profilaktyczne,
- * wzmocnienie działań profilaktycznych wśród osób wykluczonych społecznie i zagrożonych tym zjawiskiem,
- * mobilizowanie osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym do samopomocy środowiskowej, w tym sąsiedzkiej,
- * wzrost poczucia sprawczości i odpowiedzialności za wywoływanie pozytywnych zmian, zmierzających do poprawy funkcjonowania w obszarze społecznym, zawodowym, zdrowotnym,
- * promowanie wolontariatu wzmacniającego postawy prospołeczne, aktywność i solidarność obywatelską,
- * promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego i rozwoju zainteresowań.

Powyższe cele mają być realizowane poprzez pracę socjalną, działania edukacyjne, profilaktyczne, integracyjne, samopomocowe, wolontarystyczne.

Całkowity budżet przeznaczony na realizację Programu w 2024 r. wynosił 298.383,00 zł i został wykorzystany w kwocie 289.874,50 zł. W ramach powyższych środków pokryte zostały koszty: wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla 3 pracowników etatowych, wynagrodzeń w ramach umów cywilnoprawnych w zakresie realizacji instruktaży zawodowych i pełnienia usług opieki i dozoru, ponadto pokryte zostały bieżące wydatki związane z realizacją Programu, w tym m.in. na: zakup materiałów, narzędzi, artykułów chemicznych, doposażenia mieszkań treningowych (meble), aneksów kuchennych oraz sanitariatów. Program koncentrował się na uzupełniających się obszarach: pracy socjalnej, oddziaływaniach profilaktycznych i edukacyjnych, ukierunkowanych na reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego. W ramach pracy socjalnej realizowano wsparcie w zakresie: poprawy sytuacji socjalno-bytowej mieszkańców Domu Socjalnego, rozwiązywania konfliktów rodzinnych oraz sąsiedzkich, a także wypełniania dokumentów i załatwiania spraw urzędowych. Ww. osoby były motywowane do zmiany dotychczasowej sytuacji życiowej m.in. poprzez podjęcie terapii w zakresie uzależnień od alkoholu oraz utrzymywania abstynencji od napojów alkoholowych. Specjalista pracy socjalnej pracował z mieszkańcami w zakresie sporządzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, jak również w zakresie prowadzonej pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów dnia codziennego, jak również wywoływania i utrwalania pozytywnych zmian w społecznym funkcjonowaniu. Praca socjalna prowadzona była w 26 środowiskach, w których łącznie przebywało 29 osób. Powyższe wsparcie uzupełnione było przez pracę Opiekunów współpracujących z mieszkańcami, w tym w zakresie utrzymywania prawidłowej higieny osobistej, dbania o czystość w mieszkaniach oraz sanitariatach, a także racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, jak również nawiązania kontaktu z lekarzem, w celu określenia i poprawy stanu zdrowia. Warto podkreślić, że Opiekunowie uczestniczyli w wizytach lekarskich z mieszkańcami, jeżeli wystąpiła taka potrzeba, pomagali także w realizowaniu codziennych czynności, sprzątaniu pomieszczeń, sporządzaniu sprawunków dla osób, u których okresowo pogorszył się stan zdrowia, w sposób uniemożliwiający samodzielność w powyższym zakresie. Liczną grupę mieszkańców Domu Socjalnego stanowią osoby bezdomne przechodzące ze Schroniska dla osób bezdomnych do mieszkań treningowych, w których kontynuują proces wychodzenia z bezdomności.

W związku ze zmianą przepisów prawa opracowano nową procedurę kierowania i kontynuowania pobytu w mieszkaniu treningowym, która odbywa się obecnie w oparciu o kontrakt mieszkaniowy, a następnie wydaną decyzję administracyjną. W roku sprawozdawczym zawarto 15 takich kontraktów.

W ramach Programu w 2024 roku przygotowano projekt socjalny pn. "Mam wiedzę i siłę" - razem lepiej", w ramach którego zrealizowano następujące wsparcie:

Zajęcia edukacyjne:

* Plastyczne "Myślę twórczo" (ilość zajęć 3, uczestniczyło ogółem 5 osób), w trakcie których mieszkańcy rozwijali swoje talenty plastyczne, jak również kreatywność, z wykorzystaniem rzeczy pochodzących z recyklingu.

* Ogrodnicze "Kolorowy ogród" (ilość zajęć 4, uczestniczyło ogółem 10 osób), w trakcie których obsadzono kwiatami i ziołami klomby i kwietniki. Kwiaty sadzili, a następnie o nie dbali mieszkańcy w ramach budowania odpowiedzialności za miejsce zamieszkania. W ramach zajęć kontynuowano prowadzenie zielnika, z którego korzystali mieszkańcy.

* Kulinarne "Doradcy smaku" (ilość zajęć 8, uczestniczyło ogółem 14 osób).

* Promujące tematykę recyklingu "Eko Majówka" (ilość zajęć 1, uczestniczyły 4 osoby). W ramach zajęć mieszkańcy przygotowywali zużyte sprzęty RTV i AGD, które zostały w ramach akcji "Kwiaty za elektrograty" prowadzonej podczas Eko Majówki zamienione na rośliny, które następnie posadzono przed budynkiem Domu Socjalnego.

* Promujące tematykę ekologii „Zielona planeta" (ilość zajęć 1, uczestniczyło 12 osób).

Działania środowiskowe:

* "Wielkanoc" w ramach celebrowania Świąt Wielkanocnych (2 spotkania, uczestniczyły ogółem 24 osoby),

* "Płonie ognisko w lesie", których celem była integracja społeczności Domu Socjalnego (1 spotkanie, uczestniczyło 12 osób),

* "Coraz bliżej święta" w ramach celebrowania Świąt Bożego Narodzenia (2 spotkania, uczestniczyło 17 osób).

W ramach reintegracji zawodowej w roku 2024 zrealizowano 2 instruktaże zawodowe, których celem było nabycie umiejętności pożądaných przez potencjalnych pracodawców (nabywanie kwalifikacji w pracach remontowo-budowlanych) przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym - w łącznej ilości 300 godzin zegarowych dla 8 osób. Przeprowadzony instruktaż pozwolił na osiągnięcie dodatkowego celu, przyczyniając się do poprawy stanu technicznego niektórych pomieszczeń w Domu Socjalnym i Schronisku, w których był prowadzony, wyrobił bowiem poczucie dbałości i odpowiedzialności za miejsce, w którego poprawę przyczynił się sam użytkownik Schroniska lub mieszkańiec Domu Socjalnego.

W okresie od lutego do grudnia 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu zlecił pełnienie dozoru opiekunom Domu Socjalnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom budynku, mienia Ośrodka, nadzoru nad przestrzeganiem obowiązującego w budynku Regulaminu i niwelowania zachowań społecznie nieakceptowalnych. Opiekunowie pełnili dozór w godzinach popołudniowo - wieczornych, także w soboty, niedziele i święta. Ogółem zrealizowano 759 godzin usług opieki i nadzoru. W pozytywnym budowaniu wizerunku miejsca zamieszkania aktywnie uczestniczyli mieszkańcy Domu Socjalnego, osoby bezdomne przebywające w Schronisku dla osób bezdomnych, mieszkańcy miasta wykonujący prace społecznie

użyteczne - osoby te wykonując prace na rzecz społeczności lokalnej, dbały o stan techniczny budynku, porządek w częściach wspólnie użytkowanych przez mieszkańców, jak także w bliskim otoczeniu budynku.

Realizację Programu wspierała: straż Miejska w Oświęcimiu, Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu, w tym dzielnicowy, Sąd Rejonowy w Oświęcimiu, w tym kuratorzy, pracownicy socjalni, darczyńcy i mieszkańcy Domu Socjalnego. Kompleksowe wsparcie zapewnione w ramach Programu i uzupełnione przez inne działania realizowane przez Ośrodek, pozwoliły na kontynuację udzielania skutecznej pomocy osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, wynikającej m.in. ze złego stanu zdrowia, niepełnosprawności, a także ograniczeń osobistych, utrudniających aktywizację społeczną i zawodową. Liczną grupę osób wspieranych w ramach Programu stanowili użytkownicy Schroniska dla osób bezdomnych, którzy docelowo mogą kontynuować proces readaptacji społecznej i zawodowej w mieszkaniach treningowych prowadzonych w strukturze Ośrodka.

3. Lokalny Program Osłonowy dla najuboższych mieszkańców miasta Oświęcim, którzy ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu mieszkalnego związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów ekologicznych.

Na terenie miasta Oświęcim obowiązuje Lokalny Program Osłonowy dla najuboższych mieszkańców miasta Oświęcim, którzy ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu mieszkalnego związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów ekologicznych, który został uchwalony Uchwałą Nr LXV/1030/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 30 sierpnia 2023 r. Pomimo podwyższonego w nim kryterium dochodowego a także kwoty świadczenia w stosunku do poprzednio obowiązującego Programu w przedmiotowym zakresie, w roku 2024 Program ten nie cieszył się zainteresowaniem.

4. Wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 - 2028.

Celem przedmiotowego Programu jest udzielenie wsparcia finansowego gminom w realizacji ich zadania własnego o charakterze obowiązkowym określonego w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej t.j. zapewnienie posiłku osobie tego pozbawionej oraz dożywiania dzieci⁴⁾. W Programie tym uczestniczy miasto Oświęcim, a wolę przystąpienia do niego określa Uchwała Nr LXIX/1075/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia gminy Miasto Oświęcim do wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024 - 2028 oraz podwyższenia kwot kryterium dochodowego i ustalenia zasad zwrotu wydatków poniesionych świadczenia w ramach realizacji tego programu (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 828). W konsekwencji na terenie Miasta Oświęcim w roku 2024 podniesione zostało kryterium dochodowe dla celów przyznania zasiłku celowego na żywność w ramach realizacji Programu do 200% kwoty aktualnego kryterium dochodowego w pomocy społecznej (t.j. odpowiednio 766 i 600 zł w roku 2024) oraz nie podlegały zwrotowi wydatki gminy miasto Oświęcim poniesione na pomoc w formie posiłku i pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych, przyznaną osobom/rodzinom które przekraczają aktualną wysokość kryterium dochodowego w pomocy społecznej ale

⁴⁾ Program powyższy nie obejmuje obywateli Ukrainy przebywających legalnie na terytorium RP w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

nie przekraczają 200% tego kryterium. W roku sprawozdawczym na realizację zadań w zakresie dożywiania z wykorzystaniem przedmiotowego Programu wydatkowano łącznie 557.608,00 zł, w tym kwotę 246.455,00 zł pochodzącą z budżetu państwa - jako pozyskaną w ramach tego Programu.

5. Program osłonowy gminy Miasto Oświęcim w zakresie dożywiania na lata 2024 - 2028 "Posilek dla dzieci i młodzieży".

Program powyższy został przyjęty Uchwałą Nr LXIX/1076/23 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego gminy Miasto Oświęcim w zakresie dożywiania na lata 2024 - 2028 "Posilek dla dzieci i młodzieży". W ramach przedmiotowego Programu istnieje możliwość udzielenia doraźnego posiłku w okresie pobierania nauki w szkole lub przedszkolu, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko z rodziny z terenu miasta Oświęcim wyrazi chęć zjedzenia posiłku. Udzielenie w tym względzie doraźnego wsparcia następuje bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. W roku 2024 nie odnotowano żadnego przypadku udzielenia tej formy wsparcia.

6. Projekt "Małopolskie Centra Usług Społecznych,,

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu rozpoczął realizację projektu "Małopolskie centra usług społecznych". Projekt ten jest realizowany w ramach Działania 6.23 Włączenie społeczne - projekty województwa małopolskiego, typ projektu a: wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021 - 2027, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Projekt realizowany w formule partnerskiej przez Województwo Małopolskie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie - Lidera projektu oraz 11 Partnerów, w tym Gminę Miasto Oświęcim.

Celem powyższego projektu jest stworzenie warunków do upowszechniania modelu funkcjonowania systemu pomocy społecznej opartego o centra usług społecznych i rozpropagowanie modelu działania służb społecznych, którego podstawą są kooperacje i wspólne angażowanie zasobów (według modelu "Kooperacje 3D, którego uczestnikiem w latach ubiegłych był Ośrodek).

Realizacja Projektu rozpoczęła się od dnia 1 września 2024 r. i planowane jest jego zakończenie na dzień 31 października 2028 r., a jego całościowy budżet opiewa na kwotę 35.917.986,98 zł, w tym dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w kwocie 30.530.288,93 zł, ze środków budżetu państwa w kwocie 3.591.798,70 zł. Budżet zaś w ramach Projektu przeznaczony dla miasta Oświęcim wynosi 5.164.356,43 zł, w tym 4.389.702,97 zł z UE i 516.435,64 zł z budżetu państwa, a wkład własny miasta wynosi 5% co stanowi 258.217,82 zł.

W ramach projektu zaplanowano osiągnięcie następujących rezultatów przez Gminę Miasto Oświęcim:

- przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu,
- rozszerzenie oferty wsparcia lub podniesienie jakości oferowanych usług społecznych w mieście,
- objęcie mieszkańców miasta Oświęcim usługami świadczonymi w społeczności lokalnej,

- opracowanie programu usług społecznych wraz z koszykiem dostępnych usług w mieście,
- opracowanie i uchwalenie lokalnego planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji,
- wdrożenie systemu odpłatności za korzystanie z usług społecznych,
- wdrożenie systemu współpracy z podmiotami ekonomii społecznej poprzez zlecanie realizacji usług społecznych tym podmiotom.

- w projekcie zaplanowano następujące etapy realizacji:

* 1 września 2024 r. do 31 maja 2025 r. - przeprowadzenie diagnozy potencjału i potrzeb w zakresie usług społecznych,

* 1 czerwca 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r. - opracowanie lokalnych programów usług społecznych i uruchomienie CUS,

* 1 września 2025 do 31 października 2028 r. - realizacja usług społecznych.

W 2024 r. MOPS wraz z Liderem i pozostałymi partnerami opracował koncepcję badań podaży i popytu na usługi społeczne w Oświęcimiu, jak również rozpoczął opracowywanie narzędzi badawczych.

7. Program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla jednostek samorządu terytorialnego - edycja 2024.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w imieniu miasta Oświęcim realizował w roku 2024 Program resortowy "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla jednostek samorządu terytorialnego - edycja 2024. Celem wskazanego Programu było zapewnienie osobom niepełnosprawnym usługi asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym. W ramach przedmiotowego Programu miasto uzyskało w 2024 r. z Funduszu Solidarnościowego dofinansowanie na uruchomienie wskazanego wsparcia w kwocie 141.200,00 zł.

8. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024.

Gmina miasto Oświęcim - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w roku 2024 przystąpiła do realizacji Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024 w ramach realizacji programu finansowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. W celu przystąpienia do realizacji I Modułu dot. zapewnienia usług sąsiedzkich przyjęta została Uchwała Nr II/10/2024 Rady Miasta Oświęcim z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat jak również trybu ich pobierania. Program jest adresowany do osób starszych w wieku 60 lat i więcej, zamieszkujących na terenie miasta Oświęcim, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024 jest elementem

polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

9. Program resortowy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej "Opieka Wytchnieniowa" dla jednostek samorządu terytorialnego - edycja 2025.

W miesiącu listopadzie 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w imieniu miasta Oświęcim opracował i złożył wniosek w ramach Programu resortowego "Opieka Wytchnieniowa" dla jednostek samorządu terytorialnego - edycja 2025. W ramach przedmiotowego Programu istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na rok 2025 ze środków Funduszu Solidarnościowego na uruchomienie wsparcia w postaci zapewnienia wsparcia społecznego osobom niepełnosprawnym w postaci pobytu całodobowego w odpowiedniej jednostce świadczącej takie usługi. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, t.j. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Całkowita wnioskowana kwota środków finansowych z Funduszu Solidarnościowego na realizację przedmiotowego Programu opiewa na 73.800,00 zł oraz koszt obsługi zadania w wysokości 1.476,00 zł.

Zastosowanie powyżej wskazanych projektowych form wsparcia stanowi składową kreowaną polityki społecznej uwzględniającej rozbudowę usług społecznych, dostosowanie pomocy do zindywidualizowanych potrzeb i możliwości każdej osoby. Deinstytucjonalizacja w pomocy społecznej stanowi obecnie kluczowy kierunek rozwoju nowoczesnych systemów wsparcia.

Rozdział 8

Zadania realizowane przez Ośrodek w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy

W związku z trwającą sytuacją zbrojną na terytorium Ukrainy, Ośrodek w roku 2024 kontynuował szereg zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.), zwanej dalej specustawą. Celem przedmiotowych zadań było udzielenie wsparcia i umożliwienie bytowania obywatelom Ukrainy, którzy przybyli w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi i deklaruje pozostanie na terytorium Polski.

Przyznawanie i wypłata świadczenia pieniężnego za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy.

W okresie do dnia 30 czerwca 2024 r. każdemu podmiotowi, który zapewnił zakwaterowanie i wyżywienie obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1 specustawy mogło być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu - w wysokości 40 zł za dzień, nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium RP. Okres wypłaty wskazanego świadczenia mógł być wydłużony w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, które tak jak wysokość świadczenia określa Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu

zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty z dnia 4 maja 2022 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1381). Podstawę przyznania przedmiotowego świadczenia stanowił obowiązujący w ówczesnym czasie art. 13 specustawy.

W 2024 r. zostało złożonych 125 wniosków o wypłatę przedmiotowego świadczenia za zakwaterowanie i wyżywienie zapewnione do dnia 30 czerwca 2024 r. 139 obywatelom Ukrainy. Od rozpoczęcia działań wojennych złożono takich wniosków łącznie 758 w związku z zakwaterowaniem i wyżywieniem 917 osób. W 2024r. z powyższego tytułu wypłacono kwotę 545.320,00 zł dla 25 podmiotów zapewniających zakwaterowanie i wyżywienie. Rozpatrywanie przedmiotowych wniosków zakończono 10 września 2024 r.

Realizując przedmiotowe zadanie poddawano analizie złożone wnioski i zakres zawartych w nich informacji. Stosownie do otrzymanych dotychczas wytycznych dokonywano wejść w środowisko celem protokolarnej weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia pod kątem zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz podanych danych. Wejść kontrolnych dokonano w 70 środowiskach. Ponadto w oparciu o zgromadzony materiał dokonywano analizy wystąpienia szczególnych okoliczności uzasadniających wydłużenie wypłaty świadczenia.

Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy

Zgodnie z regulacją art. 26 pkt 1 specustawy, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W roku 2024 r. ze świadczeń rodzinnych na terenie miasta Oświęcim korzystały 92 rodziny Ukraińskie. Łączne wydatki na realizację w 2024 r. świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy wyniosły 407.676,00 zł, z tego 378.177,00 zł na wypłatę świadczeń i 29.499,00 zł na opłacenie składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Przyznawanie i wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł

Zgodnie z obowiązującym do dnia 30 czerwca 2024 r. art. 31 specustawy, obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługiwała pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W 2024 r. zostało złożonych 45 wniosków o wypłatę przedmiotowego świadczenia dla 45 obywateli Ukrainy. Do dnia 31 grudnia 2024 r. wypłacono 13.500,00zł.

Przyznawanie i wypłata świadczeń pomocy społecznej

Zgodnie z regulacją art. 29 specustawy, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą zostać przyznane

świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Do dnia 31 grudnia 2024 r. :

- * 20 obywatelom Ukrainy przyznano zasiłki stałe, w tym w 15 przypadkach wraz z opłaceniem składki na ubezpieczenie zdrowotne,

- * 38 osobom/rodzinom będącym obywatelami Ukrainy przyznano zasiłki okresowe,

- * 2 osobom/rodzinom będącym obywatelami Ukrainy zasiłki celowe przeznaczone na zakup żywności lub posiłku,

Łączny koszt świadczeń w zakresie pomocy społecznej udzielonych obywatelom Ukrainy w roku 2024 r. wyniósł 256.156,64 zł i został pokryty ze środków Funduszu Pomocy.

Przyznawanie i wypłacanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów

Zgodnie z regulacją art. 53 specustawy obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy, mogą być przyznawane świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym na zasadach określonych w rozdziale 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z zastrzeżeniem ust. 2-4 ustawy.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. wniosków o przyznanie przedmiotowego świadczenia zostało złożonych przez 3 obywateli Ukrainy i dotyczyły one roku szkolnego 2023/2024 i 2024/2025. W konsekwencji przyznano świadczenia dla 4 uczniów na łączną kwotę 2.182,50 zł. Świadczenia te zostały sfinansowane z Funduszu Pomocy.

Sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego dla małoletniego obywatela Ukrainy

Zgodnie z regulacją art. 25 ust. 3 specustawy nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych - w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizacji usług społecznych albo inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwa ze względu na miejsce pobytu małoletniego. W 2024 r. do Ośrodka wpłynęło kolejnych 6 postanowień sądu o ustanowieniu opiekunów tymczasowych dla 8 małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przebywali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za nie zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, którzy mają reprezentować i sprawować pieczę nad ich osobami i majątkiem. Od początku działań wojennych Ośrodek otrzymał 51 postanowień o ustanowieniu 44 opiekunów tymczasowych dla łącznie 59 dzieci. W ramach przedmiotowego zadania prowadzone były wizyty monitorujące środowiska, a w razie stwierdzenia zmian w środowisku jak np. opuszczenie terenu miasta Oświęcim, osiągnięcie pełnoletności, Ośrodek informował o tym Sąd Rejonowy w Oświęcimiu oraz właściwy ośrodek pomocy społecznej.

Zabezpieczenie tłumacza nieprzysięgłego dla obywateli Ukrainy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w ramach swojej statutowej działalności organizował usługę tłumacza nieprzysięgłego, mającą na celu zapewnienie skutecznej komunikacji z obywatelami Ukrainy i ułatwienie integracji z polskim systemem pomocy społecznej, a w szczególności zrozumienie procedur związanych z korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej. Powyższa pomoc obejmowała również usługi wykonania tłumaczeń pisemnych (np. formularze, wnioski i pisma stron) z języka polskiego na ukraiński oraz z języka ukraińskiego na polski. Działania powyższe ułatwiały załatwianie spraw urzędowych, dając tym samym obywatelom Ukrainy, niekomunikującym się w pełni w języku polskim poczucie bezpieczeństwa.

Rozdział 9

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, przyznawanie i wypłata świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, przyznawanie i wypłata dodatku osłonowego, przyznawanie i wypłata bonu energetycznego oraz wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w oparciu o art. 411 ust. 10g ustawy Prawo ochrony środowiska

Obok szeroko rozumianych zadań pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu realizuje również zadania z zakresu potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Realizację przedmiotowego zadania reguluje przepis art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 poz. 146 ze zm.). W roku 2024 w wyniku przeprowadzenia postępowań administracyjnych wydano:

- 103 decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 31 decyzji o umorzeniu postępowania, odmowie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej oraz o wygaszeniu pierwotnie wydanych decyzji.

Kolejnym zadaniem statutowym realizowanym przez Ośrodek jest przyznawanie i wypłata świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Oświęcim. Zadanie to wykonywane jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2024 poz. 750 ze zm.) oraz o Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Oświęcim uchwalony Uchwałą Nr XXXV/686/17 Rady Miasta Oświęcim z dnia 31 maja 2017 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Oświęcim ze zm. W 2024 r. w ramach realizacji przedmiotowego zadania wydanych zostało 101 decyzji administracyjnych.

Na rok budżetowy 2024 składają się następujące okresy (rok szkolny) realizacji pomocy materialnej (stypendium szkolne):

A: rok szkolny 2023/2024 (wrzesień- czerwiec) obejmuje okres od stycznia do czerwca 2024 r.,

B: rok szkolny 2024/2025 (wrzesień - czerwiec) obejmuje okres od września do grudnia 2024 r.

Okres A od stycznia do czerwca 2024 r.

* 60 stypendystów kontynuowało realizację przyznanego świadczenia z roku szkolnego od września 2023 r. do czerwca 2024 r.

W okresie styczeń - czerwiec 2024 r. wypłacono (zrefundowano) uprawnionym koszty poniesione w związku z edukacją dzieci w ramach ww. pomocy na kwotę 59.236,43 zł.

Okres B od września do grudnia 2024 r. do MOPS wpłynęło 41 wniosków, z czego:

* 40 wniosków spełniało ustawowe wymogi do przyznania ww. pomocy na okres całego roku szkolnego t. j. od września 2024 do czerwca 2025 r.

W okresie wrzesień - grudzień 2024 r. wypłacono (zrefundowano) uprawnionym koszty poniesione w związku z edukacją dzieci w ramach ww. pomocy na kwotę 27.370,82 zł.

Ze względu na odrębność finansowania i sprawozdawczość, dane powyższe nie uwzględniają objęcia świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla dzieci i młodzieży - obywateli Ukrainy, a dane w tym zakresie zostały zawarte w rozdziale 8 niniejszego sprawozdania.

W roku 2024 w okresie od stycznia do czerwca Ośrodek realizował zadanie dotyczące przyznawania i wypłaty dodatku osłonowego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 953). Po przeprowadzeniu postępowań administracyjnych w tym zakresie wydanych zostało:

* 534 rozstrzygnięcia przyznające dodatek osłonowy na łączną kwotę 170.966,77 zł

* 55 rozstrzygnięć odmawiających przyznania dodatku osłonowego.

Ze względu na nieuzupełnienie materiału dowodowego na wezwanie organu lub rezygnację strony 15 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia.

W roku 2024 od lipca do grudnia Ośrodek realizował kolejne powierzone mu zadanie dotyczące przyznawania i wypłaty bonu energetycznego na podstawie ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 859 ze zm.). Po przeprowadzeniu postępowań administracyjnych w tym zakresie do dnia 31 grudnia 2024 r. wydanych zostało:

* 1.247 rozstrzygnięć przyznających bon energetyczny na łączną kwotę 439.450,57 zł,

* 183 rozstrzygnięć odmawiających przyznania bonu energetycznego.

Ze względu na nieuzupełnienie materiału dowodowego na wezwanie organu lub rezygnację strony na dzień 31 grudnia 2024 r. 73 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia. Na dzień 30 stycznia 2025 r. pozostaje do rozpatrzenia 14 wniosków.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu realizuje także zadanie polegające na wydawaniu zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka

gospodarstwa domowego w oparciu o art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz.U. z 2024 poz. 54 ze zm.), w związku z ubieganiem się przez osobę fizyczną o dofinansowanie z Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach realizacji przedmiotowego zadania w roku 2024 wydanych zostało łącznie 86 zaświadczeń w powyższym zakresie, w tym dla 58 gospodarstw wieloosobowych i 28 dla gospodarstw jednoosobowych.

Rozdział 10

Realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń wychowawczych, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka określonego ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu w roku 2024 realizował na rzecz mieszkańców miasta Oświęcim także zadania zlecone z zakresu administracji rządowej na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U z 2024 r. poz. 323 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.),
- 3) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 246),
- 4) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1576) w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1981 ze zm.),
- 5) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży "Za życiem" (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).

Na realizację tych zadań łącznie z kosztami obsługi w roku 2024 wydatkowano kwotę 15.441.862,10 zł⁵⁾, w tym kwotę 413.732,88 zł finansowaną z Funduszu Pomocy na realizację świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy uprawnionych do tych świadczeń w związku z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych za 2024 rok:

Świadczenia rodzinne w 2024 roku pobierało 1.535 rodzin, w tym uprawnienie do **zasiłku rodzinnego**, który jest podstawowym świadczeniem rodzinnym, posiadało 379 rodzin. Łącznie w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. wypłacono zasiłki rodzinne:

* na rzecz 203 dzieci w wieku do ukończenia 5 roku życia (1.496 zasiłków miesięcznych),

⁵⁾ kwota wydatkowana po pomniejszeniu o odzyskane w 2024 r. nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za 2024 r.

* na rzecz 656 dzieci w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia (5.604 zasiłków miesięcznych),

* na rzecz 56 dzieci w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia (237 zasiłków miesięcznych).

Osobom uprawnionym do zasiłku rodzinnego przysługiwały także **dodatki do zasiłku rodzinnego** wypłacane jednorazowo, bądź też przez 10 lub 12 miesięcy w roku.

Zasiłek pielęgnacyjny w 2024 r. pobrało 1.102 rodziny dla 1.175 osób uprawnionych.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznane w związku ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w 2024 r. pobierało 238 rodzin, natomiast specjalny zasiłek opiekuńczy 7 rodzin.

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka tzw. becikowe w 2024 r. wypłacono na rzecz 85 dzieci, a jednorazowy dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, którego przyznanie uwarunkowane jest posiadaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego przyznano dla 34 dzieci. Uprawnienie do świadczenia rodzicielskiego w 2024r. posiadały 84 matki.

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne (w pełnej wysokości)	642.968	5.419
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych (w pełnej wysokości), w tym z tytułu:	384.941	3.035
2.1.	urodzenie dziecka	28.000	28
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	20.041	52
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	82.122	394
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w tym:	90.610	833
2.4.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 r.ż.	4.590	51
2.4.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 r.ż.	86.020	782
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	34.600	346
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	7.303	95
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	1.921	17
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	5.382	78
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	122.265	1.287
	Razem zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (w pełnej wysokości) (1 + 2):	1.027.909	8.454
3.	Świadczenia opiekuńcze, w tym:	10.699.341	15.177
3.1.	Zasiłki pielęgnacyjne	2.700.527	12.512
3.2.	Świadczenia pielęgnacyjne	5.739.020	1.931
3.3.	Nowe świadczenie pielęgnacyjne (wprowadzone od 1 stycznia 2024 r.)	2.227.554	682
3.4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	32.240	52
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	80.000	80
5.	Świadczenie rodzicielskie	396.736	433
	Świadczenia rodzinne razem (1+2+3+4+5):	12.203.986	24.144

6.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	1.102.854	1.340
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	202.808	754
8.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	7.904	50
9.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	2.009	36
	Ogółem (1+2+3+4+5+6+7+8+9):	13.519.561	26.324

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami są przyznawane także w obniżonej wysokości, obliczonej w ramach tzw. "mechanizmu 1 zł za 1 zł". Dane w przedmiotowym zakresie za rok 2024 obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne (w obniżonej wysokości)	66.120,55	861
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych (w obniżonej wysokości), w tym z tytułu:	39.861,67	521
2.1.	urodzenie dziecka	709,02	2
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	3.059,90	25
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	8.864,50	58
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	6.586,01	94
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	1.860,63	40
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	324,46	7
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	18.457,15	295
	Łącznie zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w obniżonej wysokości (1+2)	105.982,22	1.382

Ze względu na odrębne źródło finansowania i sprawozdawczość, informacje liczbowe i kwotowe zawarte w powyższych dwóch tabelach nie obejmują świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2024 r. obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest legalny.

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych w 2024 r. wydano łącznie 1.996 decyzji administracyjnych, w tym 54 decyzje odmawiające przyznania świadczeń rodzinnych, 747 decyzji zmieniających lub uchylających prawo do świadczeń rodzinnych oraz 36 decyzji w sprawach ustalenia i zarządzenia zwrotu świadczeń nienależnie pobranego oraz 160 decyzji zmieniających wysokość świadczenia pielęgnacyjnego.

Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów za 2024 r. Zasiłek dla opiekuna w 2024 roku pobierała 1 osoba:

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki dla opiekunów	6.200	10
2.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających zasiłki dla opiekunów	341	2
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłki dla opiekunów	0	0
4.	Ogółem:	6.541	12

**Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za
2024 rok:**

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2024 roku wypłacono dla 204 osób uprawnionych.

Lp.	Rodzaj świadczenia:	Kwota wypłaconych świadczeń w zł:	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego , w tym:	996.446	2.136
1.1	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w pełnej wysokości	956.230	2.022
1.2	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w obniżonej wysokości	40.216	114
2.	Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2024 r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego	869.630,28*	
2.1.	- przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	738.553,26	
2.2.	- przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela	131.077,02	

* W kwocie 869.630,28 zł zwróconej przez dłużników alimentacyjnych mieszczą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości 541.937,68 zł.

Pozostałe do zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynoszą 29.934.349 zł, w tym odsetki 11.561.103 zł (narastająco z uwzględnieniem lat ubiegłych). W sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano w 2024 r. łącznie 232 decyzje administracyjne.

**Wykonanie zadania zleconego na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci za
2024 r.**

W 2024 r. wypłacano przekazane do realizacji świadczenia wychowawcze przyznane przez Wojewodę Małopolskiego z wniosków podlegających koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego. Łącznie w 2024 r. wypłacono 14 świadczeń wychowawczych dla 3 dzieci w kwocie 5.724,77 zł.

**Wykonanie zadania zleconego w zakresie wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia
dziecka określonego ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w 2024 r.**

W 2024 r. wypłacono 4 jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka określone w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w wysokości 4.000 zł. Łączna kwota środków finansowych wydatkowanych na realizację zadania w 2024 r. wyniosła 16.000 zł.

Analiza porównawcza realizacji przedstawionych powyżej zadań w odniesieniu do roku 2024 i lat wcześniejszych, wskazuje, że koszyk świadczeń socjalnych dla rodzin z dziećmi jest nadal szeroki i przewiduje różne formy finansowego wsparcia realizowanego przez różne organy. W konsekwencji pozwala to w znacznym stopniu zabezpieczyć potrzeby dzieci, ale i tym samym tworzy stosunkowo duży krąg osób oraz rodzin korzystających z pomocy państwa. W odniesieniu do świadczeń opiekuńczych przyznawanych z tytułu niepełnosprawności (zasiłki pielęgnacyjne), czy też w związku z opieką nad osobą niepełnosprawną (świadczenie pielęgnacyjne) w dalszym ciągu widoczna jest tendencja wzrostowa. Natomiast w zakresie

zasiłków rodzinnych następuje ograniczenie kręgu osób uprawnionych, co wynika z braku waloryzacji kryteriów dochodowych, warunkujących przyznanie przedmiotowego zasiłku.

Rozdział 11

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Analiza sytuacji społecznej na terenie miasta Oświęcim oraz posiadanych zasobów ujawniła szereg potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Należą do nich podobnie jak w latach ubiegłych:

- * zabezpieczenie środków finansowych na dalsze doksztalcenie i podnoszenie kwalifikacji pracowników Ośrodka, a także na zabezpieczenie wynagrodzeń na poziomie zapewniającym stabilność zatrudnienia w Ośrodku, a następnie w Centrum Usług Społecznych, w które Ośrodek winien zostać przekształcony z dniem 1 września 2025 r.

- * zabezpieczenie środków finansowych na zapewnienie nowej siedziby dla przekształconego Ośrodka w Centrum Usług Społecznych, skupiającej dotychczas usytuowane w odrębnych lokalizacjach działy, dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz matek z małymi dziećmi, a także do optymalnych warunków pracy, a w razie braku takiej możliwości zabezpieczenie środków finansowych na modernizację i pełne dostosowanie dotychczasowych budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością, a także założeń proekologicznych,

- * zabezpieczenie środków finansowych na remont i adaptację oddanego Ośrodkowi w trwały zarząd lokalu przy ul. Olszewskiego 34 dla potrzeb uruchomienia w nim Centrum Aktywności Lokalnej z dniem 1 września 2025 r.

- * zabezpieczenie środków finansowych na zabezpieczenie usług specjalistów, m.in. prawnika, pedagoga, psychologa i specjalistę świadczącego usługi w zakresie problemu alkoholowego, celem zapewnienia kompleksowego wsparcia i pomocy osobom i rodzinom tego potrzebującym,

- * zabezpieczenie środków finansowych:

- celem zwiększenia ilości godzin usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania świadczonych dla osób starszych i niepełnosprawnych,

- na pokrycie kosztów odpłatności za pobyt w DPS, kierowanych osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, stanu zdrowia, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Wykazane potrzeby są w dużym stopniu zbliżone do potrzeb wskazywanych w ostatnich latach. Dotykają najbardziej pilnych zagadnień i potrzeb obserwowanych w środowiskach, a także są one związane ze strukturą wiekową mieszkańców miasta, których dużą grupę stanowią osoby starsze, a także rodziny z dziećmi. Zabezpieczenie natomiast środków finansowych na doksztalcenie i pogłębianie profesjonalizacji kadry Ośrodka, a także stabilizację zatrudnienia związane jest z potrzebą ciągłego dostosowywania się do zmian w przepisach prawa i ewoluowaniem systemu pomocy społecznej. Zostały one poszerzone o najpilniejsze

kwestie związane z przekształceniem Ośrodka w Centrum Usług Społecznych, co ma nastąpić w ramach projektu "Małopolskie centra usług społecznych" z dniem 1 września 2025 r.

5. Głosowano w sprawie: **przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oświęcimiu za 2024 r. - druk nr 165/25**, - czas głosowania: 26 lutego 2025, godz. 14:17

Wyniki głosowania:

ZA: 20, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Wyniki imienne:

Stanisław Biernat (ZA), Michał Chrzan (ZA), Renata Fijałkowska (ZA), Ireneusz Góralczyk (ZA), Piotr Hertig (ZA), Michał Homa (ZA), Andrzej Jakubowski (ZA), Piotr Kasprzyk (ZA), Agnieszka Komendera (ZA), Krzysztof Kuczek (NIEOBECNI), Mariola Madej (ZA), Iga Niezgodzka (ZA), Zygmunt Osoba (ZA), Paweł Plinta (ZA), Alina Płachta (ZA), Jakub Przewoźnik (ZA), Jarosław Remsak (ZA), Piotr Sikora (ZA), Jacek Stoch (ZA), Michał Szczerbowski (ZA), Ewa Witek (ZA)